

KONSTYTUCIJA UKRAJINY

(Vidomosti Verkhovnoji Rady Ukrajiny (VVR), 1996, № 30, st. 141)

{Iz zminamy, vnesenymy zǧidno iz Zakonamy № 2222-IV vid 08.12.2004, VVR, 2005, № 2, st.44 № 2952-VI vid 01.02.2011, VVR, 2011, № 10, st.68 № 586-VII vid 19.09.2013, VVR, 2014, № 11, st.142 № 742-VII vid 21.02.2014, VVR, 2014, № 11, st.143 № 1401-VIII vid 02.06.2016, VVR, 2016, № 28, st.532 № 2680-VIII vid 07.02.2019, VVR, 2019, № 9, st.50 № 27-IX vid 03.09.2019, VVR, 2019, № 38, st.160}

{Zakon Ukrajiny № 2222-IV vid 08.12.2004 vyznano takym, ščo ne vidpovidaje Konstytuciji Ukrajiny (je nekonstytucijnym), zǧidno z Rišennäm Konstytucijnogo Sudu Ukrajiny № 20-rp/2010 vid 30.09.2010 u зв'язku z porušennäm konstytucijnoji procedury joǧo rozǧlädu ta pryjnatäta}

{Položennä Konstytuciji Ukrajiny, pryjnatoji na pjatij sesiji Verkhovnoji Rady Ukrajiny 28 červnä 1996 roku, iz zminamy i dopovnennämy, vnesenymy zakonamy Ukrajiny № 2222-IV vid 08.12.2004, № 2952-VI vid 01.02.2011, № 586-VII vid 19.09.2013, vyznano takymy, ščo je čynnymy na terytoriji Ukrajiny Postanovuju Verkhovnoji Rady Ukrajiny № 750-VII vid 22.02.2014}

{Oficijne tumačennä do Konstytuciji dyv. v Rišennäkh Konstytucijnogo Sudu № 1-zp vid 13.05.97 № 4-zp vid 03.10.97 № 6-zp vid 25.11.97 № 9-zp vid 25.12.97 № 8-rp/98 vid 09.06.98 № 11-rp/98 vid 07.07.98 № 1-rp/99 vid 09.02.99 № 4-rp/99 vid 19.05.99 № 7-rp/99 vid 06.07.99 № 9-rp/99 vid 27.10.99 № 10-rp/99 vid 14.12.99 № 4-rp/2000 vid 11.04.2000 № 6-rp/2000 vid 19.04.2000 № 13-rp/2000 vid 16.11.2000 № 15-rp/2000 vid 14.12.2000 № 2-rp/2001 vid 28.03.2001 № 4-rp/2001 vid 19.04.2001 № 5-rp/2001 vid 17.05.2001 № 7-rp/2001 vid 30.05.2001 № 11-rp/2001 vid 13.07.2001 № 14-rp/2001 vid 16.10.2001 № 4-rp/2002 vid 20.03.2002 № 7-rp/2002 vid 27.03.2002 № 8-rp/2002 vid 07.05.2002 № 10-rp/2002 vid 29.05.2002 № 12-rp/2002 vid 18.06.2002 № 15-rp/2002 vid 09.07.2002 № 16-rp/2002 vid 17.10.2002 № 17-rp/2002 vid 17.10.2002 № 2-rp/2003 vid 28.01.2003 № 5-rp/2003 vid 05.03.2003 № 12-rp/2003 vid 26.06.2003 № 16-rp/2003 vid 14.10.2003 № 19-rp/2003 vid 10.12.2003 № 21-rp/2003 vid 25.12.2003 № 22-rp/2003 vid 25.12.2003 № 5-rp/2004 vid 04.03.2004 № 11-rp/2004 vid 19.05.2004 № 19-rp/2004 vid 01.12.2004 № 6-rp/2005 vid 05.10.2005 № 9-rp/2005 vid 13.10.2005 № 7-rp/2007 vid 09.10.2007 № 11-rp/2007 vid 11.12.2007 № 12-rp/2007 vid 11.12.2007 № 5-rp/2008 vid 02.04.2008 № 6-rp/2008 vid 16.04.2008 № 12-rp/2008 vid 25.06.2008 № 16-rp/2008 vid 17.09.2008 № 23-rp/2008 vid 15.10.2008 № 26-rp/2008 vid 27.11.2008 № 6-rp/2009 vid 26.02.2009 № 7-rp/2009 vid 16.04.2009 № 8-rp/2009 vid 28.04.2009 № 23-rp/2009 vid 30.09.2009 № 7-rp/2010 vid 11.03.2010 № 8-rp/2010 vid 11.03.2010 № 10-rp/2010 vid 01.04.2010 № 11-rp/2010 vid 06.04.2010 № 12-rp/2011 vid 20.10.2011 № 16-rp/2011 vid 08.12.2011 № 19-rp/2011 vid 14.12.2011 № 2-rp/2012 vid 20.01.2012 № 3-rp/2012 vid 25.01.2012 № 9-rp/2012 vid 12.04.2012 № 2-rp/2013 vid 29.05.2013 № 4-rp/2013 vid 12.06.2013 № 5-rp/2014 vid 15.05.2014 № 1-rp/2016 vid

15.03.2016 № 11-r/2019 vid 02.12.2019}

Verkhovna Rada Ukrainy vid imeni Ukrajinškoĝo narodu - ĝromadän Ukrainy vsikh nacionalnostej,

vyražajučy suverennu volü narodu,

spyrajučys na baĝatovikovu istoriju ukrajinškoĝo derĝavotvorennä i na osnovi zdijsnenogo ukrajinškoju nacieju, usim Ukrajinškim narodom prava na samovyznačennä,

dbajučy pro zabezpečennä prav i svobod lüdyny ta ĝidnykh umov jiji žyttä,

piklujučys pro zmicennä ĝromadänškoji zlaĝody na zemli Ukrainy ta pidtverdžujučy jevroejsku identyčnist Ukrajinškoĝo narodu i nezvorotnist jevroejskoĝo ta jevroatlantyčnoĝo kursu Ukrainy,

{Abzac pjatyj preambuly iz zminamy, vnesenymy zĝidno iz Zakonom № 2680-VIII vid 07.02.2019}

praĝnučy rozvyvyaty i zmicnüvaty demokratyčnu, socialnu, pravovu derĝavu,

usvidomlüjučy vidpovidalnist pered Boĝom, vlasnoju sovistü, poperednimy, nynišnim ta pryjdešnimy pokolinnämy,

kerujučys Aktom proĝološennä nezaležnosti Ukrainy vid 24 serpnä 1991 roku, skhvalenym 1 ĝrudnä 1991 roku vsenarodnym ĝolosuvannäm,

pryjmaje cü Konstytuciju - Osnovnyj Zakon Ukrainy.

Rozdil I ZAĜAENI ZASADY

Stattä 1. Ukraina je suverenna i nezaležna, demokratyčna, socialna, pravova derĝava.

{Oficijne tlumačennä položennä statti 1 dyv. v Rišenni Konstytucijnoĝo Sudu № 3-rp/2012 vid 25.01.2012}

Stattä 2. Suverenitet Ukrainy pošyrüjetsä na vsü jiji terytoriju.

Ukraina je unitarnoju derĝavoju.

Terytorija Ukrainy v mežakh isnujučoĝo kordonu je cilisnoju i nedotorkannoju.

Stattä 3. Lüdyna, jiji žyttä i zdorovja, češ i ĝidnist, nedotorkannist i bezpeka vyznajutsä v Ukraini najvyščöju socialnoju cinnistü.

Prava i svobody lüdyny ta jikh ĝarantiji vyznačajuť zmist i sprämovanist dijalnosti derĝavy. Derĝava vidpovidaje pered lüdynoju za svoju dijalnist. Utverdžennä i zabezpečennä prav i svobod lüdyny je ĝolovnym obovjazkom derĝavy.

Stattä 4. V Ukraini isnuje jedyne ĝromadänstvo. Pidstavy nabuttä i prypynnennä ĝromadänstva Ukrainy vyznačajuťsä zakonom.

Stattä 5. Ukraina je respublikoju.

Nosijem suverenitetu i jedynym džerelom vlady v Ukrajinu je narod. Narod zdijsnũje vladu bezposerednũ i čerez orğany deržavnoji vlady ta orğany miscevoğo samovrãduvannã.

{Oficijne tlumačennã položenã častyny drugoji statti 5 dyv. v Rišennãkh Konstytucijnogo Sudu № 6-rp/2005 vid 05.10.2005, № 6-rp/2008 vid 16.04.2008}

Pravo vyznačaty i zminũvaty konstytucijnyj lad v Ukrajinu naležyť vyključno narodovi i ne može buty uzurpovane deržavuju, jiji orğanamy abo posadovymy osobamy.

{Oficijne tlumačennã položenã častyny tretõji statti 5 dyv. v Rišennãkh Konstytucijnogo Sudu № 6-rp/2005 vid 05.10.2005, № 6-rp/2008 vid 16.04.2008}

Nikhto ne može uzurpuvaty deržavnu vladu.

{Oficijne tlumačennã položenã častyny četvertoji statti 5 dyv. v Rišenni Konstytucijnogo Sudu № 6-rp/2005 vid 05.10.2005}

Stattã 6. Deržavna vlada v Ukrajinu zdijsnũjestsã na zasadakh jiji podilu na zakonodavčũ, vykonavčũ ta sudovu.

Orğany zakonodavčõji, vykonavčõji ta sudovõji vlady zdijsnũjuť svoji povnovadžennã u vstanovlenykh cijeu Konstytucijeu mežakh i vidpovidno do zakoniv Ukrajinu.

Stattã 7. V Ukrajinu vyznajestsã i ġarantujestsã misceve samovrãduvannã.

Stattã 8. V Ukrajinu vyznajestsã i dije pryncyp verkhovenstva prava.

Konstytucija Ukrajinu maje najvyščũ jurydyčnu sylu. Zakony ta inši normatyvno-pravovi akty pryjmajutsã na osnovi Konstytuciji Ukrajinu i povynni vidpovidaty jij.

Normy Konstytuciji Ukrajinu je normamy prãmoji diji. Zvernennã do sudu dlã zakhystu konstytucijnykh prav i svobod lũdyny i ġromadãnyna bezposerednũ na pidstavi Konstytuciji Ukrajinu ġarantujestsã.

Stattã 9. Čynni mižnarodni doğovory, zğoda na obovjazkovist jakykh nadana Verkhovnoju Radoju Ukrajinu, je častynoju nacionalnoğo zakonodavstva Ukrajinu.

Ukladennã mižnarodnykh doğovoriv, jaki superečat Konstytuciji Ukrajinu, možlyve lyše pislã vnesennã vidpovidnykh zmin do Konstytuciji Ukrajinu.

Stattã 10. Deržavnoju movõju v Ukrajinu je ukrajinška mova.

{Oficijne tlumačennã častyny peršõji statti 10 dyv. v Rišenni Konstytucijnogo Sudu № 10-rp/99 vid 14.12.99}

Deržava zabezpečuje vsebičnyj rozvytok i funkcionuvannã ukrajinškoji movy v usikh sferakh suspilnoğo žyttã na vsij terytoriji Ukrajinu.

V Ukrajinі ǵarantujetsä vilnyj rozvytok, vykorystannä i zakhyst rosijskoji, inšykh mov nacionalnykh menšyn Ukrajinny.

Deržava spryjaje vyvčennü mov mižnarodnoǵo spilkuvannä.

Zastosuvannä mov v Ukrajinі ǵarantujetsä Konstytucijeju Ukrajinny ta vyznačajetsä zakonom.

Stattä 11. Deržava spryjaje konsolidaciji ta rozvytkovi ukrajinškoji naciji, jiji istoričnoji svidomosti, tradycij i kultury, a takož rozvytkovi etničnoji, kulturnoji, movnoji ta reliģijnoji samobutnosti vsikh korinnykh narodiv i nacionalnykh menšyn Ukrajinny.

Stattä 12. Ukrajinna dbaje pro zadovolennä nacionalno-kulturnykh i movnykh potreb ukrajinčiv, jaki prožyvajuť za mežamy deržavy.

Stattä 13. Zemlä, jiji nadra, atmosferne poviträ, vodni ta inši pryrodni resursy, jaki znakhodätsä v mežakh terytoriji Ukrajinny, pryrodni resursy jiji kontynentalnoǵo šelfu, vyključnoji (morškoji) ekonomičnoji zony je objektamy prava vlasnosti Ukrajinškoǵo narodu. Vid imeni Ukrajinškoǵo narodu prava vlasnyka zdijsnjuť orģany deržavnoji vlady ta orģany miscevoǵo samovräduvannä v mežakh, vyznačenykh cijeju Konstytucijeju.

Kožnyj ģromadänyn maje pravo korystuvatysä pryrodnymy objektamy prava vlasnosti narodu vidpovidno do zakonu.

Vlasniť zobovjazuje. Vlasniť ne povynna vykorystovuvatysä na škodu lüdyni i suspilstvu.

Deržava zabezpečuje zakhyst prav usikh subjektiv prava vlasnosti i ģospodarüvannä, socialnu sprämovanisť ekonomiky. Usi subjekty prava vlasnosti rivni perez zakonom.

Stattä 14. Zemlä je osnovnym nacionalnym baģatstvom, ščo perebuvaje pid osoblyvoju okhoronoju deržavy.

Pravo vlasnosti na zemlü ǵarantujetsä. Ce pravo nabuvajetsä i realizujetsä ģromadänamy, jurydyčnymy osobamy ta deržavuju vyključno vidpovidno do zakonu.

Stattä 15. Suspilne žyttä v Ukrajinі ģruntujetsä na zasadakh polityčnoji, ekonomičnoji ta ideoloģičnoji baģatomanitnosti.

Žodna ideoloģija ne može vyznavatysä deržavuju jak obovjazkova.

Cenzura zaboronena.

Deržava ǵarantuje svobodu polityčnoji dijalnosti, ne zaboronenoji Konstytucijeju i zakonomy Ukrajinny.

Stattä 16. Zabezpečennä ekoloģičnoji bezpeky i pidtrymannä ekoloģičnoji rivnovaģy na terytoriji Ukrajinny, podolannä naslidkiv Čornobyľskoji katastrofy -

katastrofy planetarneho mashtabu, zberezennä genofondu Ukrajinškoho narodu je obovjazkom deržavy.

Stattä 17. Zakhyst suverenitetu i terytorialnoji cilisnosti Ukrainy, zabezpečennä jiji ekonomičnoji ta informacijnoji bezpeky je najvažlyvišymy funkcijamy deržavy, spravuju vsögo Ukrajinškoho narodu.

Oborona Ukrainy, zakhyst jiji suverenitetu, terytorialnoji cilisnosti i nedotorkannosti pokladajutsä na Zbrojni Syly Ukrainy.

Zabezpečennä deržavnoji bezpeky i zakhyst deržavnoho kordonu Ukrainy pokladajutsä na vidpovidni vijškovi formuvannä ta pravookhoronni orğany deržavy, organizacija i porädok dijalnosti jakykh vyznačajutsä zakonom.

Zbrojni Syly Ukrainy ta inši vijškovi formuvannä nikym ne možut buty vykorystani dlä обмеžennä prav i svobod ģromadän abo z metoju povalennä konstytucijnogo ladu, usunennä orğaniv vlady čy pereškodžannä jikh dijalnosti.

Deržava zabezpečuje socialnyj zakhyst ģromadän Ukrainy, jaki perebuvajut na službi u Zbrojnykh Sylakh Ukrainy ta v inšykh vijškovykh formuvannäkh, a takož členiv jikhnikh simej.

Na terytoriji Ukrainy zaboronäjetsä stvorennä i funkcionuvannä bud-jakych zbrojnykh formuvaň, ne prevedbačenykh zakonom.

Na terytoriji Ukrainy ne dopuskajetsä roztašuvannä inozemnykh vijškovykh baz.

Stattä 18. Zovnišnöpolityčna dijalnist Ukrainy sprämovana na zabezpečennä jiji nacionalnykh interesiv i bezpeky šläkhom pidtrymannä myrnoho i vzajemovyģidnoho spivrobitnyctva z členamy mižnarodnoho spivtovarystva za zaģalnovyznanymy pryncypamy i normamy mižnarodnoho prava.

Stattä 19. Pravovyj porädok v Ukrajinu gruntujetsä na zasadakh, vidpovidno do jakych nikhto ne može buty prymušenyj robyty te, ščo ne prevedbačeno zakonodavstvom.

Orğany deržavnoji vlady ta orğany miscevoģo samovräduvannä, jikh posadovi osoby zobovjazani dijaty lyše na pidstavi, v mežakh povnovažen ta u sposib, ščo prevedbačeni Konstytucijeju ta zakonamy Ukrainy.

{Oficijne tlumačennä položennä častyny druģoji statti 19 dyv. v Rišenni Konstytucijnogo Sudu Ukrainy № 7-rp/2009 vid 16.04.2009}

Stattä 20. Deržavnymy symbolamy Ukrainy je Deržavnyj Prapor Ukrainy, Deržavnyj Ģerb Ukrainy i Deržavnyj Ģimn Ukrainy.

Deržavnyj Prapor Ukrainy - stäģ iz dvokh rivnovelykykh ģoryzontalnykh smuģ synöģo i žovtoģo kolöriv.

Velykyj Deržavnyj Ģerb Ukrainy vstanovljujeť z urakhuvannäm maloģo Deržavnoģo Ģerba Ukrainy ta ģerba Vijška Zaporizkoģo zakonom, ščo pryjma-

jetsä ne menš jak dvoma tretynamy vid konstytucijnogo skladu Verkhovnoji Rady Ukrajiny.

Čolovnym elementom velykoĝo Deržavnoĝo Čerba Ukrajiny je Znak Knäžoji Deržavy Volodymyra Velykoĝo (malyj Deržavnyj Čerb Ukrajiny).

Deržavnyj Ğimn Ukrajiny - nacionalnyj ĝimn na muzyku M. Verbyčkoĝo iz slovamy, zatverdženyzy zakonom, ščo pryjmajetsä ne menš jak dvoma tretynamy vid konstytucijnogo skladu Verkhovnoji Rady Ukrajiny.

Opys deržavnykh symboliv Ukrajiny ta porädok jikh vykorystannä vs-tanovljuťsä zakonom, ščo pryjmajetsä ne menš jak dvoma tretynamy vid konstytucijnogo skladu Verkhovnoji Rady Ukrajiny.

Stolyceju Ukrajiny je misto Kyjiv.

Rozdil II PRAVA, SVOBODY TA OBOVJAZKY LÜDYN I ĞROMADÄNYNA

Stattä 21. Usi lüdy je vilni i rivni u svojij ĝidnosti ta pravakh. Prava i svobody lüdyny je nevidčužuvanyzy ta neporušnyzy.

Stattä 22. Prava i svobody lüdyny i ĝromadänyna, zakripleni cijeju Konstytucijeju, ne je vyčerpnyzy.

Konstytucijni prava i svobody ĝarantujuťsä i ne možut buty skasovani.

Pry pryjnatťi novykh zakoniv abo vnesenni zmin do čynnykh zakoniv ne dopuskajetsä zvužennä zmistu ta obsäĝu isnujučykh prav i svobod.

Stattä 23. Kožna lüdyna maje pravo na vilnyj rozvytok svojeji osobystosti, jakščo pry čömu ne porušujuťsä prava i svobody inšykh lüdej, ta maje obov-jazky pered suspilstvom, v jakomu zabezpečujuťsä vilnyj i vsebičnyj rozvytok jiji osobystosti.

Stattä 24. Ğromadäny majuť rivni konstytucijni prava i svobody ta je rivnyzy pered zakonom.

Ne može buty pryvilejiv čy obmežen za oznakamy rasy, kolöru škiry, polityčnykh, reliĝijnykh ta inšykh perekonaň, stati, etničnoĝo ta socialnoĝo pokhodžennä, majnovogo stanu, miscä prožyvannä, za movnyzy abo inšyzy oznakamy.

Rivnišť prav žinky i čolovika zabezpečujuťsä: nadannäm žinkam rivnykh z čolovikamy možlyvostej u ĝromadško-polityčnij i kulturnij dijaľnosti, u zdobutti osvity i profesijnij pidĝotovci, u praci ta vynaĝorodi za neji; specialnymy zakhodamy ščodo okhorony praci i zdorovja žinok, vstanovlennäm pensijnykh piľĝ; stvorennäm umov, jaki dajuť žinkam možlyvišť pojednuvaty pracü z materyn-stvom; pravovym zakhystom, materialnoju i moraľnoju pidtrymkoju materyn-stva i dytynstva, vključajučy nadannä oplačuvanykh vidpustok ta inšykh piľĝ vaĝitnym žinkam i materäm.

{Oficijne tľumačennä položenä statti 24 dyv. v Rišenni Konstytucijnogo Sudu № 9-rp/2012 vid 12.04.2012}

Stattä 25. Ğromadänyn Ukrajinyny ne može buty pozbavlenyj ğromadänstva i prava zminyty ğromadänstvo.

Ğromadänyn Ukrajinyny ne može buty vyĝnanyj za meži Ukrajinyny abo vydanyj inšij deržavi.

Ukraina ğarantuje pikluvannä ta zakhyst svojim ğromadänam, jaki perebuvajuť za jiji mežamy.

Stattä 26. Inozemci ta osoby bez ğromadänstva, ščo perebuvajuť v Ukrajinyny na zakonnykh pidstavakh, korystujutsä tymy samymy pravamy i svobodamy, a takož nesuť taki sami obovjazky, jak i ğromadäny Ukrajinyny, - za vynätkamy, vstanovlenymy Konstytucijeju, zakonamy čy mižnarodnymy doĝovoramy Ukrajinyny.

Inozemcäm ta osobam bez ğromadänstva može buty nadano prytulok u porädku, vstanovlenomu zakonom.

Stattä 27. Kožna lüdyna maje nevidjemne pravo na žyttä.

Nikhto ne može buty svaviľno pozbavlenyj žyttä. Obovjazok deržavy - zakhyščaty žyttä lüdyny.

Kožen maje pravo zakhyščaty svoje žyttä i zdorovja, žyttä i zdorovja inšykh lüdej vid protypravnykh posäğaň.

Stattä 28. Kožen maje pravo na povaĝu do joĝo ĝidnosti.

Nikhto ne može buty piddanyj katuvannü, žorstokomu, nelüdsťkomu abo takomu, ščo prynyžuje joĝo ĝidnist, povodžennü čy pokarannü.

Žodna lüdyna bez jiji vilnoji zĝody ne može buty piddana medyčnym, naukovym čy inšym doslidam.

Stattä 29. Kožna lüdyna maje pravo na svobodu ta osobystu nedotorkannist.

Nikhto ne može buty zaareštovanyj abo trymatysä pid vartoju inakše jak za vmotyvovanyj rišennäm sudu i tilky na pidstavakh ta v porädku, vstanovlenykh zakonom.

U razi naĝalnoji neobkhidnosti zapobiĝty zločynovi čy joĝo perepynyty upovnovazheni na te zakonom orĝany možuť zastosuvaty trymannä osoby pid vartoju jak tymčasovyj zapobižnyj zakhid, obgruntovanist jakoĝo protäĝom simdesäty dvokh ĝodyn maje buty perevirena sudom. Zatrymana osoba neĝajno zvilňajetsä, jakščo protäĝom simdesäty dvokh ĝodyn z momentu zatrymannä jiy ne vručeno vmotyvovanoĝo rišennäm sudu pro trymannä pid vartoju.

Kožnomu zaareštovanomu čy zatrymanomu maje buty nevidkladno povidomleno pro motyvy areštu čy zatrymannä, rozjasнено joĝo prava ta nadano možlyvist z momentu zatrymannä zakhyščaty sebe osobysto ta korystuvatysä pravnyčuju dopomoĝuju zakhysnyka.

{Častyna četverta staty 29 iz zminamy, vnesenymy zгідno iz Zakonom № 1401-VIII vid 02.06.2016}

Kožnyj zatrymanyj maje pravo u bud-jakyj čas oskaržyty v sudi svoje zatrymannä.

Pro arešt abo zatrymannä lüdyny maje buty neğajno povidomleno rodyčiv zaarestovanogo čy zatrymanogo.

Stattä 30. Kožnomu ġarantujetsä nedotorkannist žytla.

Ne dopuskajetsä pronyknennä do žytla čy do inšoġo volodinnä osoby, provedennä v nykh oġlädu čy obšuku inakše jak za vmotyvovany m rišennäm sudu.

U nevidkladnykh vypadkakh, povjazanykh iz vrätuvannäm žyttä lüdej ta majna čy z bezposerednim peresliduvannäm osib, jaki pidozrüjutsä u včynenni zločynu, možlyvyj inšyj, vstanovlenyj zakonom, porädok pronyknennä do žytla čy do inšoġo volodinnä osoby, provedennä v nykh oġlädu i obšuku.

Stattä 31. Kožnomu ġarantujetsä tajemnycä lystuvannä, telefonnykh rozmov, teleġrafnoji ta inšoji korespondenciji. Vynätky možut buty vstanovleni lyše sudom u vypadkakh, peredbačenykh zakonom, z metoju zapobiġty zločynovi čy zjasuvaty istynu pid čas rozsliduvannä kryminalnoji spravy, jakščo inšymy sposobamy oderžaty informaciju nemožlyvo.

Stattä 32. Nikhto ne može zaznavaty vtručannä v joġo osobyste i simejne žyttä, krim vypadkiv, peredbačenykh Konstytucijeju Ukrajinu.

{Oficijne tlumačennä položennä častyny peršoji staty 32 dyv. v Rišenni Konstytucijnogo Sudu № 2-rp/2012 vid 20.01.2012}

Ne dopuskajetsä zbyrannä, zberigannä, vykorystannä ta pošyrennä konfidencijnoji informaciji pro osobu bez jiji zġody, krim vypadkiv, vyznačenykh zakonom, i lyše v interesakh nacionalnoji bezpeky, ekonomičnoġo dobrobutu ta prav lüdyny.

{Oficijne tlumačennä položennä častyny druġoji staty 32 dyv. v Rišenni Konstytucijnogo Sudu № 2-rp/2012 vid 20.01.2012}

Kožnyj ġromadänyn maje pravo znajomytysä v oġanakh deržavnoji vlady, oġanakh miscevoġo samovräduvannä, ustanovakh i oġanizacijakh z vido-mostämy pro sebe, jaki ne je deržavnoju abo inšoju zakhyščenoju zakonom tajemnyceju.

Kožnomu ġarantujetsä sudovyj zakhyt prava sprostvuvaty nedostovirnu informaciju pro sebe i členiv svojeji simji ta prava vymaġaty vylučennä bud-jakoji informaciji, a takož pravo na vidškoduvannä materialnoji i moralnoji škody, zavdanoji zbyrannäm, zberigannäm, vykorystannäm ta pošyrennäm takoji nedostovirnoji informaciji.

Stattä 33. Kožnomu, khto na zakonnykh pidstavakh perebuvaje na terytoriji Ukrajinu, ġarantujetsä svoboda peresuvannä, vilnyj vybir miscä prožy-

vannä, pravo vilno zalyšaty terytoriju Ukrajiny, za vynätkom obmežeň, jaki vstanovlŷutsä zakonom.

Ğromadänyn Ukrajiny ne može buty pozbavlenyj prava v bud-jakyj čas povernutysä v Ukrajinu.

Stattä 34. Kožnomu ğarantujetsä pravo na svobodu dumky i slova, na vilne vyražennä svojikh poĝlädiv i perekonaň.

Kožen maje pravo vilno zbyraty, zberigaty, vykorystovuvaty i pošyrŷvaty informaciju usno, pyšmovo abo v inšyj sposib - na svij vybir.

{Oficijne tlumačennä položennä častyny drugoji statti 34 dyv. v Rišenni Konstytucijnogo Sudu № 2-rp/2012 vid 20.01.2012}

Zdijsnennä cykh prav može buty obmežene zakonom v interesakh nacionalnoji bezpeky, terytorialnoji cilisnosti abo ğromadškoĝo porädku z metoju zapobiğannä zavorušenäm čy zločynam, dlä okhorony zdorovja naselennä, dlä zakhystu reputaciji abo prav inšykh lŷdej, dlä zapobiğannä rozĝološennü informaciji, oderžanoji konfidencijno, abo dlä pidtrymannä avtorytetu i neuperedženosti pravosuddä.

{Oficijne tlumačennä položennä častyny tretöji statti 34 dyv. v Rišenni Konstytucijnogo Sudu № 2-rp/2012 vid 20.01.2012}

Stattä 35. Kožen maje pravo na svobodu svitoĝlädu i virospovidannä. Ce pravo vklŷčaje svobodu spoviduvaty bud-jaku reliĝiju abo ne spoviduvaty nijakoji, bezpereškodno vidpravläty odnoosobovo čy kolektyvno reliĝijni kul'ty i rytualni obrädy, vesty reliĝijnu dijalniš.

Zdijsnennä cöĝo prava može buty obmežene zakonom lyše v interesakh okhorony ğromadškoĝo porädku, zdorovja i moralnosti naselennä abo zakhystu prav i svobod inšykh lŷdej.

Cerkva i reliĝijni orĝanizaciji v Ukrajinu vidokremeni vid deržavy, a škola - vid cerkvy. Žodna reliĝija ne može buty vyznana deržavoju jak obovjazkova.

Nikhto ne može buty uvilnenyj vid svojikh obovjazkiv pered deržavoju abo vidmovytysä vid vykonannä zakoniv za motyvamy reliĝijnykh perekonaň. U razi jakščo vykonannä vijskovoĝo obovjazku superečyť reliĝijnym perekonannäm ğromadänyna, vykonannä cöĝo obovjazku maje buty zaminene alternatyvnoju (nevijskovoju) služboju.

Stattä 36. Ğromadäny Ukrajiny majuť pravo na svobodu objednannä u polityčnu partiju ta ğromadški orĝanizaciji dlä zdijsnennä i zakhystu svojikh prav i svobod ta zadovolennä polityčnykh, ekonomičnykh, socialnykh, kul'turnykh ta inšykh interesiv, za vynätkom obmežeň, vstanovlenykh zakonom v interesakh nacionalnoji bezpeky ta ğromadškoĝo porädku, okhorony zdorovja naselennä abo zakhystu prav i svobod inšykh lŷdej.

Polityčnu partiju v Ukrajinu spryjajuť formuvannü i vyražennü polityčnoji voli ğromadän, beruť učasť u vyborakh. Členamy polityčnykh partij možuť buty

lyše ģromadāny Ukraĳyny. ObmeŹennā ŝĉodo ĉlenstva u polityĉnykh partijakh vstanovljutsā vyključno cijegu Konstytucijeju i zakonamy Ukraĳyny.

Ģromadāny majuť pravo na uĉast u profesijnykh spilках z metoju zakhystu svojikh trudovykh i socialno-ekonomiĉnykh prav ta interesiv. Profesijni spilky je ģromadŝkymy orġanizacijamy, ŝĉo objednujuť ģromadān, povjazanykh spilnymy interesamy za rodом jikh profesijnoji dijalnosti. Profesijni spilky utvorjutsā bez poperednōġo dozvolu na osnovi vilnōġo vyboru jikh ĉleniv. Usi profesijni spilky majuť rivni prava. ObmeŹennā ŝĉodo ĉlenstva u profesijnykh spilках vstanovljutsā vyključno cijegu Konstytucijeju i zakonamy Ukraĳyny.

Nikhto ne moŹe buty prymuŝenyj do vstupu v buď-jake objednannā ģromadān ĉy obmeŹenyj u pravakh za naleŹnist ĉy nenaleŹnist do polityĉnykh partij abo ģromadŝkykh orġanizacij.

Usi objednannā ģromadān rivni pered zakonom.

Stattā 37. Utvorennā i dijalnist polityĉnykh partij ta ģromadŝkykh orġanizacij, programni cili abo diji jakykh sprāmovani na likvidaciju nezaleŹnosti Ukraĳyny, zminu konstitucijnōġo ladu nasylnyĉkym ŝlākhom, poruŝennā suverenitetu i terytorialnoji cilisnosti derŹavy, pidryv jiji bezpeky, nezakonne zakhoplennā derŹavnoji vlady, propaġandu vijny, nasylstva, na rozpaljvannā miŹetniĉnoji, rasovoji, reliġijnoji voroŹneĉi, posāġannā na prava i svobody ljudy, zdorovja naseleonnā, zaboronājutsā.

Polityĉni partiji ta ģromadŝki orġanizaciji ne moŹuť maty vojenizovanykh formuvannj.

Ne dopuskajetsā stvorennā i dijalnist orġanizacijnykh struktur polityĉnykh partij v orġanakh vykonavĉoji ta sudovoji vlady i vykonavĉykh orġanakh miscevoġo samovrāduvannā, viŝkovykh formuvannākh, a takōŹ na derŹavnykh pidpryjemstvakh, u navĉalnykh zakladakh ta inŝykh derŹavnykh ustanovakh i orġanizacijakh.

Zaborona dijalnosti objednannj ģromadān zdijsnījetsā lyŝe v sudovomu porādku.

Stattā 38. Ģromadāny majuť pravo braty uĉast v upravlinni derŹavnymy spravamy, u vseukraĳinskomu ta miscevykh referendumakh, vilno obyraty i buty obranymy do orġaniv derŹavnoji vlady ta orġaniv miscevoġo samovrāduvannā.

{Oficijne tlumaĉennā poloŹennā ĉastyny perŝoji statti 38 dyv. v Riŝenni Konstytucijnōġo Sudu № 7-rp/99 vid 06.07.99}

Ģromadāny korystujutsā rivnym pravom dostupu do derŹavnoji sluŹby, a takōŹ do sluŹby v orġanakh miscevoġo samovrāduvannā.

Stattā 39. Ģromadāny majuť pravo zbyratysā myrno, bez zbroji i provodyty zbory, mitynġy, pokhody i demonstraciji, pro provedennā jakykh zavĉasno spovišĉajutsā orġany vykonavĉoji vlady ĉy orġany miscevoġo samovrāduvannā.

{Oficijne tlumačennä položennä častyny peršoji statti 39 dyv. v Rišenni Konstytucijnogo Sudu № 4-rp/2001 vid 19.04.2001}

Obmežennä ščodo realizaciji cögo prava može vstanovlŭvatysä sudom vidpovidno do zakonu i lyše v interesakh nacionalnoji bezpeky ta ģromadškoġo porädku - z metoju zapobiġannä zavorušennäm čy zločynam, dlä okhorony zdorovja naselennä abo zakhystu prav i svobod inšykh lŭdej.

Stattä 40. Usi majuť pravo napravläty indyvidualni čy kolektyvni pyšmovi zvernennä abo osobysto zvertatysä do orġaniv deržavnoji vłady, orġaniv miscevoġo samovräduvannä ta posadovykh i službovykh osib cykh orġaniv, ščo zobovjazani rozġlänuty zvernennä i daty obgruntovanu vidpoviď u vstanovlenyj zakonom strok.

Stattä 41. Kožen maje pravo volodity, korystuvatysä i rozporädžatysä svojeju vlasnistŭ, rezultatamy svojeji intelektualnoji, tvorčoji dijalnosti.

Pravo pryvatnoji vlasnosti nabuvajetsä v porädku, vyznačenomu zakonom.

Ĥromadäny dlä zadovolennä svojikh potreb možuť korystuvatysä objektamy prava deržavnoji ta komunalnoji vlasnosti vidpovidno do zakonu.

Nikhto ne može buty protypravno pozbavlenyj prava vlasnosti. Pravo pryvatnoji vlasnosti je neporušnym.

Prymusove vidčuzennä objektiv prava pryvatnoji vlasnosti može buty zastosovane lyše jak vynätok z motyviv suspilnoji neobkhidnosti, na pidstavi i v porädku, vstanovlenykh zakonom, ta za umovy poperednöġo i povnoġo vidškoduvannä jikh vartosti. Prymusove vidčuzennä takykh objektiv z nastupnym povnym vidškoduvannäm jikh vartosti dopuskajetsä lyše v umovakh vojennoġo čy nadzvyčajnoġo stanu.

Konfiskacija majna može buty zastosovana vyklŭčno za rišennäm sudu u vypadkakh, obsäzi ta porädku, vstanovlenykh zakonom.

Vykorystannä vlasnosti ne može zavdavaty škody pravam, svobodam ta ġidnosti ġromadän, interesam suspilstva, poġiršuvaty ekoloġičnu sytuaciju i pryrodni jakosti zemli.

Stattä 42. Kožen maje pravo na pidpryjemnyčku dijalniš, jaka ne zaboronena zakonom.

Pidpryjemnyčka dijalniš deputativ, posadovykh i službovykh osib orġaniv deržavnoji vłady ta orġaniv miscevoġo samovräduvannä obmežujetsä zakonom.

Deržava zabezpečuje zakhyst konkurenciji u pidpryjemnyčkij dijalnosti. Ne dopuskajutsä zlovžyvannä monopolnym stanovyščem na rynku, nepravomirne obmežennä konkurenciji ta nedobrosovisna konkurencija. Vydy i meži monopoliji vyznačajutsä zakonom.

Deržava zakhyščaje prava spožyvačiv, zdijsnŭje kontrol za jakistŭ i bezpečnistŭ produkciji ta usikh vydiv posluġ i robit, spryjaje dijalnosti ġromadšykh

organizacij spożyvačiv.

Stattä 43. Kožen maje pravo na pracü, ščo vključaje možlyvist zarobläty sobi na žyttä praceju, jaku vin vilno obyraje abo na jaku vilno počodžujetsä.

Deržava stvorüje umowy dlä povnoho zdijsnennä ģromadänamy prava na pracü, ģarantuje rivni možlyvosti u vybori profesiji ta rodu trudovoji dijalnosti, realizovuje proģramy profesijno-tekhničnoho navčannä, pidģotovky i perepidģotovky kadriv vidpovidno do suspilnykh potreb.

Vykorystannä prymusovoji praci zaboronäjetsä. Ne vvažajetsä prymusovuju praceju vijskova abo alternatyvna (nevijskova) služba, a takož robota čy služba, jaka vykonujetsä osoboju za vyrokom čy inšym rišennäm sudu abo vidpovidno do zakoniv pro vojennyj i pro nadzvyčajnyj stan.

Kožen maje pravo na naležni, bezpečni i zdorovi umowy praci, na zarobitnu platu, ne nyžču vid vyznačenoji zakonom.

Vykorystannä praci žinok i nepovnolitnykh na nebezpečnykh dlä jikhnoho zdorovja robotakh zaboronäjetsä.

Ģromadänam ģarantujetsä zakhyst vid nezakonnoho zvilnennä.

Pravo na svoječasne oderžannä vynaģorody za pracü zakhyščajetsä zakonom.

Stattä 44. Ti, khto pracüje, majuť pravo na strajk dlä zakhystu svojikh ekonomičnykh i socialnykh interesiv.

Porädok zdijsnennä prava na strajk vstanovljujeť zakonom z urakhuvannäm neobkhidnosti zabezpečennä nacionalnoji bezpeky, okhorony zdorovja, prav i svobod inšykh lüdej.

Nikhto ne može buty prymušenyj do učasti abo do neučasti u strajku.

Zaborona strajku možlyva lyše na pidstavi zakonu.

Stattä 45. Kožen, khto pracüje, maje pravo na vidpočynok.

Ce pravo zabezpečujetsä nadannäm dniv ščotyžnevoho vidpočynku, a takož oplačuvanoji ščoričnoji vidpustky, vstanovlennäm skoročenoģo robočoģo dnä ščodo okremykh profesij i vyrobnyctv, skoročenoji tryvalosti roboty u ničnyj čas.

Maksymalna tryvališť robočoģo času, minimalna tryvališť vidpočynku ta oplačuvanoji ščoričnoji vidpustky, vykhidni ta svätkovy dni, a takož inši umowy zdijsnennä cōģo prava vyznačajutsä zakonom.

Stattä 46. Ģromadäny majuť pravo na socialnyj zakhyst, ščo vključaje pravo na zabezpečennä jikh u razi povnoji, častkovoji abo tymčasovoji vtraty pracezdatnosti, vtraty ģoduvalnyka, bezrobittä z nezaležnykh vid nykh obstavyn, a takož u starosti ta v inšykh vypadkakh, peredbačenykh zakonom.

Ce pravo ģarantujetsä zaģalnoobovjazkovym deržavnym socialnym strakhuvannäm za rakhunok strakhovykh vneskiv ģromadän, pidpryjemstv, ustanov

i organizacij, a takož büdžetnykh ta inšykh džerel socialnoho zabezpečennä; stvorennäm mereži deržavnykh, komunalnykh, pryvatnykh zakladiv dlä doğlädu za nepracezdatnymi.

Pensiji, inši vydy socialnykh vyplat ta dopomoğy, ščo je osnovnym džerelom isnuvannä, majuť zabezpečuvaty riveň žyttä, ne nyžčyj vid prožytkovoğo minimumu, vstanovlenoğo zakonom.

Stattä 47. Kožen maje pravo na žytlo. Deržava stvorüje umovy, za jakykh kožnyj ġromadänyn matyme zmoğu pobuduvaty žytlo, prydbaty joğo u vlasnist' abo vzäty v orendu.

Ģromadänam, jaki potrebujuť socialnoho zakhystu, žytlo nadajetsä deržavoju ta orğanamy miscevoğo samovräduvannä bezoplatno abo za dostupnu dlä nykh platu vidpovidno do zakonu.

Nikhto ne može buty prymusovo pozbavlenyj žytla inakše jak na pidstavi zakonu za rišennäm sudu.

Stattä 48. Kožen maje pravo na dostatnij žyttěvyj riveň dlä sebe i svojeji simji, ščo vklüčaje dostatně kharčuvannä, odäğ, žytlo.

Stattä 49. Kožen maje pravo na okhoronu zdorovja, medyčnu dopomoğy ta medyčne strakhuvannä.

Okhorona zdorovja zabezpečujetsä deržavnym finansuvannäm vidpovidnykh socialno-ekonomičnykh, medyko-sanitarnykh i ozdorovčo-profilaktyčnykh proğram.

Deržava stvorüje umovy dlä efektyvnoğo i dostupnoğo dlä vsikh ġromadän medyčnoğo obsluğovuvannä. U deržavnykh i komunalnykh zakladakh okhorony zdorovja medyčna dopomoğa nadajetsä bezoplatno; isnujuča mereža takykh zakladiv ne može buty skoročena. Deržava spryjaje rozvytkovi likuvalnykh zakladiv usikh form vlasnosti.

{Oficijne tlumačennä položennä častyny tretöji statti 49 dyv. v Rišenni Konstytucijnogo Sudu № 10-rp/2002 vid 29.05.2002}

Deržava dbaje pro rozvytok fizyčnoji kultury i sportu, zabezpečuje sanitarno-epidemične blağopoluččä.

Stattä 50. Kožen maje pravo na bezpečne dlä žyttä i zdorovja dovkillä ta na vidškoduvannä zavdanoji porušennäm cöğo prava škody.

Kožnomu ġarantujetsä pravo vilnoğo dostupu do informaciji pro stan dovkillä, pro jakisť kharčovykh produktiv i predmetiv pobutu, a takož pravo na jiji pošyrennä. Taka informacija nikym ne može buty zasekrečena.

Stattä 51. Šlüb gruntujetsä na vilnij zğodi žinky i čolovika. Kožen iz podružžä maje rivni prava i obovjazky u šlubi ta simji.

Batky zobovjazani utrymuvaty ditej do jikh povnolittä. Povnolitni dity zobovjazani pikluvatysä pro svojikh nepracezdatnykh batkiv.

Simja, dytynstvo, materynstvo i baťkivstvo okhoronäjutsä deržavoju.

Stattä 52. Dity rivni u svojikh pravakh nezaležno vid pokhodžennä, a takož vid togo, narodženi vony u šlubi čy poza nym.

Bud-jake nasyľstvo nad dytynoju ta jiji ekspluatacija pereslidujutsä za zakonom.

Utrymannä ta vykhovannä ditej-syrit i ditej, pozbavlenykh baťkivského piklumannä, pokladajetsä na deržavu. Deržava zaokhočuje i pidtrymuje blağodijnyčku dijalnist ščodo ditej.

Stattä 53. Kožen maje pravo na osvitu.

Povna zağalna serednä osvita je obovjazkovoju.

Deržava zabezpečuje dostupnist i bezoplatnist doškilnoji, povnoji zağalnoji serednõji, profesijno-tekhničnoji, vyščoji osvity v deržavnykh i komunalnykh navčalnykh zakladakh; rozvytok doškilnoji, povnoji zağalnoji serednõji, pozaškilnoji, profesijno-tekhničnoji, vyščoji i pislädyplomnoji osvity, riznykh form navčannä; nadannä deržavnykh stypendij ta pilğ ucnäm i studentam.

{Oficijne tlumačennä položen častyny tretõji statti 53 dyv. v Rišenni Konstytucijnoğo Sudu № 5-rp/2004 vid 04.03.2004}

Ğromadäny majuť pravo bezoplatno zdobuty vyšču osvitu v deržavnykh i komunalnykh navčalnykh zakladakh na konkursnij osnovi.

Ğromadänam, jaki naležat do nacionalnykh menšyn, vidpovidno do zakonu ġarantujetsä pravo na navčannä ridnoju movoju čy na vyvčennä ridnoji movy u deržavnykh i komunalnykh navčalnykh zakladakh abo čerez nacionalni kulturni tovarystva.

Stattä 54. Ėromadänam ġarantujetsä svoboda literaturnoji, khudožnõji, naukovoji i tekhnichnoji tvorčosti, zakhyst intelektualnoji vlasnosti, jikhnykh avtorskykh prav, moraľnykh i materialnykh interesiv, ščo vynykajuť u zvjazku z riznymi vydamy intelektualnoji dijalnosti.

Kožnyj ġromadänyn maje pravo na rezulťaty svojeji intelektualnoji, tvorčoji dijalnosti; nikhto ne može vykorystovuvaty abo pošyrivaty jikh bez joğo zğody, za vynätkamy, vstanovlenyny zakonom.

Deržava spryjaje rozvytkovi nauky, vstanovlennü naukovykh zvjazviv Ukrajinu zi svitovym spivtovarystvom.

Kulturna spadščyna okhoronäjetsä zakonom.

Deržava zabezpečuje zberezennä istoryčnykh pamjatok ta inšykh objektiv, ščo stanovľat kulturnu cinnist, vžyvaje zakhodiv dlä povernennä v Ukrajinu kulturnykh cinnostej narodu, jaki znakhodätsä za jiji mežamy.

Stattä 55. Prava i svobody lüdyny i ġromadänyna zakhyščajutsä sudom.

{Oficijne tlumačennä častyny peršoji statti 55 dyv. v Rišenni Konstytucijnoğo Sudu № 9-zp vid 25.12.97}

Kožnomu garantujetsä pravo na oskaržennä v sudi rišeň, dij čy bezdijalnosti orğaniv deržavnoi vlady, orğaniv miscevoĝo samovrăduvannä, posadovykh i službovykh osib.

{Oficijne tlumačennä častyny drugoji statiti 55 dyv. v Rišennäkh Konstytucijnoĝo Sudu № 6-zp vid 25.11.97, № 19-rp/2011 vid 14.12.2011}

Kožen maje pravo zvertatysä za zakhystom svojikh prav do Upovnovaženogō Verkhovnoi Rady Ukrajinu z prav lüdyny.

Kožnomu garantujetsä pravo zvernutyś iz konstytucijnoju skarĝoju do Konstytucijnoĝo Sudu Ukrajinu z pidstav, ustanovlenykh cijeju Konstytucijeju, ta u porădku, vyznačenomu zakonom.

{Stattü 55 dopovнено novou častynoju zĝidno iz Zakonom № 1401-VIII vid 02.06.2016}

Kožen maje pravo pislä vykorystannä vsikh nacionalnykh zasobiv jurydyčnogō zakhystu zvertatysä za zakhystom svojikh prav i svobod do vidpovidnykh mižnarodnykh sudovykh ustanov čy do vidpovidnykh orğaniv mižnarodnykh organizacij, členom abo učasnykom jakykh je Ukrajina.

{Častyna pjata statiti 55 iz zminamy, vneseny my zĝidno iz Zakonom № 1401-VIII vid 02.06.2016}

Kožen maje pravo bud-jakymy ne zaboronenymy zakonom zasobamy zakhyščaty svoji prava i svobody vid porušeň i protypravnykh posăĝaň.

Stattä 56. Kožen maje pravo na vidškoduvannä za rakhunok deržavy čy orğaniv miscevoĝo samovrăduvannä materialnoi ta moraľnoi škody, zavdanoji nezakonnymy rišennämy, dijamy čy bezdijalnistü orğaniv deržavnoi vlady, orğaniv miscevoĝo samovrăduvannä, jikh posadovykh i službovykh osib pry zdijsnenni nymy svojikh povnovažeň.

Stattä 57. Kožnomu garantujetsä pravo znaty svoji prava i obovjazky.

Zakony ta inši normatyvno-pravovi akty, ščo vyznačajut prava i obovjazky ĝromadän, majut buty dovedeni do vidoma naselennä u porădku, vstanovlenomu zakonom.

Zakony ta inši normatyvno-pravovi akty, ščo vyznačajut prava i obovjazky ĝromadän, ne dovedeni do vidoma naselennä u porădku, vstanovlenomu zakonom, je nečynnymy.

Stattä 58. Zakony ta inši normatyvno-pravovi akty ne majut zvorotnoi diji v časi, krim vpadkiv, koly vony pomjakšujut abo skasovujut vidpovidalnist osoby.

{Oficijne tlumačennä častyny peršoji statiti 58 dyv. v Rišenni Konstytucijnoĝo Sudu № 1-rp/99 vid 09.02.99}

Nikhto ne moĝe vidpovidaty za dijannä, jaki na čas jikh včynnennä ne vyznavalysä zakonom jak pravoporušennä.

{Oficijne tlumačennä statti 58 dyv. v Rišennäkh Konstytucijnogo Sudu № 1-zp vid 13.05.97, № 6-rp/2000 vid 19.04.2000}

Stattä 59. Kožen maje pravo na profesijnu pravnyču dopomoğu. U vypadkakh, peredbačenykh zakonom, cá dopomoğa nadajetsä bezoplatno. Kožen je vilnym u vybori zakhysnyka svojikh prav.

{Častyna perša statti 59 iz zminamy, vnesenymy zğidno iz Zakonom № 1401-VIII vid 02.06.2016}

{Oficijne tlumačennä častyny peršoji statti 59 dyv. v Rišenni Konstytucijnogo Sudu № 13-rp/2000 vid 16.11.00}

{Oficijne tlumačennä položennä častyny peršoji statti 59 dyv. v Rišenni Konstytucijnogo Sudu № 23-rp/2009 vid 30.09.2009}

{Častynu drugu statti 59 vyključeno na pidstavi Zakonu № 1401-VIII vid 02.06.2016}

Stattä 60. Nikhto ne zobovjazanyj vykonuvaty javno zločynni rozporädžennä čy nakazy.

Za viddannä i vykonannä javno zločynnoğo rozporädžennä čy nakazu nastaje jurydyčna vidpovidalnist.

Stattä 61. Nikhto ne može buty dviči prytağnenyj do jurydyčnoji vidpovidalnosti odnoğo vydu za odne j te same pravoporušennä.

Jurydyčna vidpovidalnist osoby maje indyvidualnyj kharakter.

Stattä 62. Osoba vvažajetsä nevynuvatoju u včynenni zločynu i ne može buty piddana kryminalnomu pokarannü, doky jiji vynu ne bude dovedeno v zakonnomu porädku i vstanovleno obvynuvalnym vyrokom sudu.

Nikhto ne zobovjazanyj dovodyty svoju nevynuvatist u včynenni zločynu.

Obvynuvačennä ne može gruntuvatysä na dokazakh, oderžanykh nezakonnym šläkhom, a takož na prypuščennäkh. Usi sumnivy ščodo dovedenosti vyny osoby tlumačatsä na jiji koryst.

{Oficijne tlumačennä položennä častyny tretöji statti 62, vidpovidno do jakoğo obvynuvačennä ne može gruntuvatysä na dokazakh, oderžanykh nezakonnym šläkhom, dyv. v Rišenni Konstytucijnogo Sudu № 12-rp/2011 vid 20.10.2011}

U razi skasuvannä vyroku sudu jak nepravosudnoğo deržava vidškodovuje materialnu i moralnu škodu, zavdanu bezpidstavnym zasudžennäm.

Stattä 63. Osoba ne nese vidpovidalnosti za vidmovu davaty pokazannä abo pojasnennä ščodo sebe, členiv simji čy blyžkykh rodyčiv, kolo jakykh vyznačajetsä zakonom.

Pidozrүvanyj, obvynuvačenyj čy pidsudnyj maje pravo na zakhyst.

Zasudženyj korystujetsä vsima pravamy lüdyny i ģromadänyna, za vynätkom obmežeň, jaki vyznačeni zakonom i vstanovleni vyrokom sudu.

Stattä 64. Konstytucijni prava i svobody lüdyny i ģromadänyna ne možuť buty obmeženi, krim vypadkiv, peredbačenykh Konstytucijeju Ukrainy.

V umovakh vojennoġo abo nadzvyčajnoġo stanu možuť vstanovlŭvatysä okremi obmežennä prav i svobod iz zaznačennäm stroku diji cykh obmežeň. Ne možuť buty obmeženi prava i svobody, peredbačeni stattämy 24, 25, 27, 28, 29, 40, 47, 51, 52, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63 cijeji Konstytuciji.

{Oficijne tľumačennä statti 64 dyv. v Rišenni Konstytucijnoġo Sudu № 9-zp vid 25.12.97}

Stattä 65. Zakhyst Vitčyzny, nezaležnosti ta terytorialnoji cilisnosti Ukrainy, šanuvannä jiji deržavnykh symboliv je obovjazkom ģromadän Ukrainy.

Ģromadäny vidbuvajuť vijskovu službu vidpovidno do zakonu.

Stattä 66. Kožen zobovjazanyj ne zapodijuvaty škodu pryrodi, kulturnij spadščyni, vidškodovuvaty zavdani nym zbytky.

Stattä 67. Kožen zobovjazanyj splečuvaty podatky i zbory v porädku i rozmirakh, vstanovlenykh zakonom.

Usi ģromadäny ščorično podajuť do podatkovykh inspekcijsä za miscem prožyvannä deklaraciji pro svij majnovyj stan ta dokhody za mynulyj rik u porädku, vstanovlenomu zakonom.

Stattä 68. Kožen zobovjazanyj neukhyľno doderžuvatysä Konstytuciji Ukrainy ta zakoniv Ukrainy, ne pošäġaty na prava i svobody, čest i ģidnist inšykh lüdej.

Neznannä zakoniv ne zvilnäje vid jurydyčnoji vidpovidalnosti.

Rozdil III VYBORY. REFERENDUM

Stattä 69. Narodne volevyjavlennä zdijsnŭjetsä čerez vybory, referendum ta inši formy bezposerednŭoji demokratiji.

{Oficijne tľumačennä položeň statti 69 dyv. v Rišenni Konstytucijnoġo Sudu № 6-rp/2008 vid 16.04.2008}

Stattä 70. Pravo ģolosu na vyborakh i referendumakh majuť ģromadäny Ukrainy, jaki dosäġly na deň jikh provedennä visimnadcäty rokiv.

Ne majuť prava ģolosu ģromadäny, jakykh vyznano sudom nedijezdatnymy.

Stattä 71. Vybory do orġaniv deržavnoji vlady ta orġaniv miscevoġo samovräduvannä je vilnymy i vidbuvajutsä na osnovi zaġalnoġo, rivnoġo i prämöġo vyborčoġo prava šľäkhom tajemnoġo ģolosuvannä.

Vyborcäm ģarantujetsä vilne volevyjavlennä.

Stattä 72. Vseukrajinskýj referendum pryznačajetsä Verkhovnoju Radoju Ukrainy abo Prezydentom Ukrainy vidpovidno do jikhnikh povnovažeň, vstanovlenykh cijeju Konstytucijeju.

Vseukrajinskýj referendum proğološujetsä za narodnoju iniciatyvoju na vymogu ne menš jak trökh miljoniv ġromadän Ukrainy, jaki majuť pravo ġolosu, za umovy, ščo pidpysy ščodo pryznačennä referendumu zibrano ne menš jak u dvokh tretynakh oblastej i ne menš jak po sto tysäč pidpysiv u kažnij oblasti.

{Oficijne tlumačennä položeň častyny drugoji statti 72 dyv. v Rišenni Konstytucijnogo Sudu № 6-rp/2008 vid 16.04.2008}

Stattä 73. Vyključno vseukrajinským referendumom vyrišujutsä pytannä pro zminu terytoriji Ukrainy.

Stattä 74. Referendum ne dopuskajetsä ščodo zakonoproektiv z pytaň podatkiv, büdžetu ta amnistiji.

Rozdil IV VERKHOVNA RADA UKRAJINY

Stattä 75. Jedynym orġanom zakonodavčoji vlady v Ukraini je parlament - Verkhovna Rada Ukrainy.

{Oficijne tlumačennä položeň statti 75 dyv. v Rišenni Konstytucijnogo Sudu № 17-rp/2002 vid 17.10.2002}

Stattä 76. Konstytucijnyj sklad Verkhovnoji Rady Ukrainy - čotyrysta pjatdesät narodnykh deputativ Ukrainy, jaki obyrajutsä na osnovi zaġalnoġo, rivnoġo i prämogo vyborčogo prava šläkhom tajemnoġo ġolosuvannä strokom na pjať rokiv.

Narodnym deputatom Ukrainy može buty obrano ġromadänyna Ukrainy, jakyj na deň vyboriv dosäġ dvadcäty odnoġo roku, maje pravo ġolosu i prožyvaje v Ukraini protäġom ostannikh pjaty rokiv.

Ne može buty obranym do Verkhovnoji Rady Ukrainy ġromadänyn, jakyj maje sudymist za včynennä umysnoġo zločynu, jakščo cä sudymist ne poġašena i ne znäta u vstanovlenomu zakonom porädku.

Povnovažennä narodnykh deputativ Ukrainy vyznačajutsä Konstytucijeju ta zakonamy Ukrainy.

Strok povnovažeň Verkhovnoji Rady Ukrainy stanovyt pjať rokiv.

{Stattä 76 v redakciji Zakonu № 742-VII vid 21.02.2014}

Stattä 77. Čerġovi vybory do Verkhovnoji Rady Ukrainy vidbuvajutsä v ostannü nedilü žovtnä pjatoġo roku povnovažeň Verkhovnoji Rady Ukrainy.

{Častyna perša statti 77 v redakciji Zakoniv № 2952-VI vid 01.02.2011, № 742-VII vid 21.02.2014}

Pozačergovi vybory do Verkhovnoji Rady Ukrajiny pryznačajutsä Prezidentom Ukrajiny i provodätsä v period šistdesäty dniv z dnä opublikuvannä rišennä pro dostrokovye prypynennä povnovažen Verkhovnoji Rady Ukrajiny.

Porädok provedennä vyboriv narodnykh deputativ Ukrajiny vstanovlŭjetsä zakonom.

Stattä 78. Narodni deputaty Ukrajiny zdijsnŭjuť svoji povnovažennä na postijnij osnovi.

Narodni deputaty Ukrajiny ne možuť maty inšoĝo predstavnyčkoĝo mandata, buty na deržavnij službi, obijmaty inši oplačuvani posady, zajmatysä inšoju oplačuvanoju abo pidpryjemnyčkoju dijalnistŭ (krim vykladačkoji, naukovoji ta tvorčoji dijalnosti), vkhodyty do skladu kerivnoĝo orĝanu čy naĝlädovoji rady pidpryjemstva abo orĝanizaciji, ščo maje na meti oderžannä prybutku.

Vymoĝy ščodo nesumisnosti deputatskoĝo mandata z inšymy vydamy dijalnosti vstanovlŭjuťsä zakonom.

U razi vynyknennä obstavyn, ščo porušujuť vymoĝy ščodo nesumisnosti deputatskoĝo mandata z inšymy vydamy dijalnosti, narodnyj deputat Ukrajiny u dvadcätydennyj strok z dnä vynyknennä takykh obstavyn prypynäje taku dijalnist abo podaje osobystu zajavu pro skladennä povnovažen narodnoĝo deputata Ukrajiny.

{Stattä 78 v redakciji Zakonu № 742-VII vid 21.02.2014}

Stattä 79. Pered vstupom na posadu narodni deputaty Ukrajiny skladajuť pered Verkhovnoju Radoju Ukrajiny taku prysäĝu:

”Prysäĝaju na virnist Ukraini. Zobovjazujuš usima svojimy dijamy boronyty suverenitet i nezaležnist Ukrajiny, dbaty pro blaĝo Vitčyzny i dobrobut Ukrainškoĝo narodu.

Prysäĝaju doderžuvatysä Konstytuciji Ukrajiny ta zakoniv Ukrajiny, vykonuvaty svoji obovjazky v interesakh usikh spivvitčyznykiv”.

Prysäĝu začytuje najstaršyj za vikom narodnyj deputat Ukrajiny pered vidkrytäm peršoju sesiji novoobranoji Verkhovnoji Rady Ukrajiny, pislä čoĝo deputaty skriplŭjuť prysäĝu svojimy pidpysamy pid jiji tekstem.

Vidmova sklasy prysäĝu maje naslidkom vtratu deputatskoĝo mandata.

Povnovažennä narodnykh deputativ Ukrajiny počynajuťsä z momentu skladennä prysäĝy.

{Oficijne tlumačennä statti 79 dyv. v Rišenni Konstytucijnoĝo Sudu № 1-zp vid 13.05.97}

Stattä 80. Narodni deputaty Ukrajiny ne nesuť jurydyčnoji vidpovidalnosti za rezul'taty ĝolosuvannä abo vyslovlŭvannä u parlamenti ta joĝo orĝanakh, za vynätkom vidpovidalnosti za obrazu čy naklep.

{Stattä 80 v redakcii Zakonu № 27-IX vid 03.09.2019}

Stattä 81. Povnovažennä narodnykh deputativ Ukraïny prypynäjutsä odnočasno z prypynennäm povnovažeñ Verkhovnoji Rady Ukraïny.

Povnovažennä narodnoho deputata Ukraïny prypynäjutsä dostrokovo u razi:

- 1) skladennä povnovažeñ za joĝo osobystoju zajavoju;
- 2) nabrannä zakonnoji syly obvynuvalnym vyrokom ščodo nōĝo;
- 3) vyznannä joĝo sudom nedijezdatnym abo bezvisno vidsutnim;
- 4) prypynennä joĝo ĝromadänstva abo joĝo vyjizdu na postijne prožyvannä za meži Ukraïny;
- 5) jakščo protäĝom dvadcäty dniv z dnä vynyknennä obstavyn, jaki pryzvodät do porušennä vymoĝ ščodo nesumisnosti deputatskoĝo mandata z inšymy vydamy dijalnosti, ci obstavyny nym ne usunuto;
- 6) nevkhodžennä narodnoho deputata Ukraïny, obranoĝo vid polityčnoji partiji (vyborčoĝo bloku polityčnykh partij), do skladu deputatskoji frakcii cijej polityčnoji partiji (vyborčoĝo bloku polityčnykh partij) abo vykhodu narodnoho deputata Ukraïny iz skladu takoji frakcii;
- 7) joĝo smerti.

Povnovažennä narodnoho deputata Ukraïny prypynäjutsä dostrokovo takož u razi dostrokovoĝo prypynennä vidpovidno do Konstytuciji Ukraïny povnovažeñ Verkhovnoji Rady Ukraïny - v deñ vidkryttä peršoĝo zasidannä Verkhovnoji Rady Ukraïny novoĝo sklykannä.

Rišennä pro dostrokove prypynennä povnovažeñ narodnoho deputata Ukraïny u vypadkakh, prevedbačenykh punktamy 1, 4 častyny druĝoji cijej statti, pry-majefsä Verkhovnoju Radoju Ukraïny, a u vypadku, prevedbačenomu punktom 5 častyny druĝoji cijej statti, - sudom.

U razi nabrannä zakonnoji syly obvynuvalnym vyrokom sudu ščodo narodnoho deputata Ukraïny, vyznannä narodnoho deputata Ukraïny nedijezdatnym abo bezvisno vidsutnim joĝo povnovažennä prypynäjutsä z dnä nabrannä zakonnoji syly rišennäm sudu, a v razi smerti narodnoho deputata Ukraïny - z dnä smerti, zasvidčenoji svidoctvom pro smert.

U razi nevkhodžennä narodnoho deputata Ukraïny, obranoĝo vid polityčnoji partiji (vyborčoĝo bloku polityčnykh partij), do skladu deputatskoji frakcii cijej polityčnoji partiji (vyborčoĝo bloku polityčnykh partij) abo vykhodu narodnoho deputata Ukraïny iz skladu takoji frakcii joĝo povnovažennä prypynäjutsä dostrokovo na pidstavi zakonu za rišennäm vyščoĝo kerivnoĝo orĝanu vidpovidnoji polityčnoji partiji (vyborčoĝo bloku polityčnykh partij) z dnä pryjnatä takoho rišennä.

{Stattä 81 v redakcii Zakonu № 742-VII vid 21.02.2014}

Stattä 82. Verkhovna Rada Ukrajiny pracüje sesijno.

Verkhovna Rada Ukrajiny je povnovažnoju za umovy obrannä ne menš jak dvokh tretyn vid jiji konstytucijnogo skladu.

Verkhovna Rada Ukrajiny zbyrajetsä na peršu sesiju ne pizniše niž na trydcätyj deň pislä oficijnogo oğološennä rezultativ vyboriv.

Perše zasidannä novoobranoji Verkhovnoji Rady Ukrajiny vidkryvaje najstaršyj za vikom narodnyj deputat Ukrajiny.

{Stattä 82 v redakciji Zakonu № 742-VII vid 21.02.2014}

Stattä 83. Čerğovi sesiji Verkhovnoji Rady Ukrajiny počynajutsä peršogo vivtorka lütoğo i peršogo vivtorka veresnä kažnoğo roku.

Pozačerğovi sesiji Verkhovnoji Rady Ukrajiny, iz zaznačennäm porädku dennoğo, sklykajutsä Ğolovoju Verkhovnoji Rady Ukrajiny na vymoğü Prezydenta Ukrajiny abo na vymoğü ne menš jak tretyny narodnykh deputativ Ukrajiny vid konstytucijnogo skladu Verkhovnoji Rady Ukrajiny.

U razi oğološennä ukazu Prezydenta Ukrajiny pro vvedennä vojennoğo čy nadzvyčajnoğo stanu v Ukrajinu abo okremykh jiji miscevostäkh Verkhovna Rada Ukrajiny zbyrajetsä na zasidannä u dvodennyj strok bez sklykannä.

U razi zakinčennä stroku povnovažen Verkhovnoji Rady Ukrajiny pid čas diji vojennoğo čy nadzvyčajnoğo stanu jiji povnovažennä prodovžujutsä do dnä peršogo zasidannä peršoji sesiji Verkhovnoji Rady Ukrajiny, obranoji pislä skasuvannä vojennoğo čy nadzvyčajnoğo stanu.

Porädok roboty Verkhovnoji Rady Ukrajiny vstanovljuješä Konstytucijeju Ukrajinu ta Reğlamentom Verkhovnoji Rady Ukrajiny.

U Verkhovnij Radi Ukrajiny za rezultatamy vyboriv i na osnovi uzğodžennä polityčnykh pozycij formujetsä koalicija deputatšykh frakcij, do skladu jakoji vkhodyť bilšišť narodnykh deputativ Ukrajiny vid konstytucijnogo skladu Verkhovnoji Rady Ukrajiny.

Koalicija deputatšykh frakcij u Verkhovnij Radi Ukrajiny formujetsä protäğom odnoğo misäcä z dnä vidkryttä peršogo zasidannä Verkhovnoji Rady Ukrajiny, ščo provodytsä pislä čerğovykh abo pozačerğovykh vyboriv Verkhovnoji Rady Ukrajiny, abo protäğom misäcä z dnä prypynennä dijalnosti koalicii deputatšykh frakcij u Verkhovnij Radi Ukrajiny.

Koalicija deputatšykh frakcij u Verkhovnij Radi Ukrajiny vidpovidno do cijej Konstytuciji vnosyť propozycji Prezydentu Ukrajiny ščodo kandydatury Premjer-ministra Ukrajiny, a takož vidpovidno do cijej Konstytuciji vnosyť propozycji ščodo kandydatur do skladu Kabinetu Ministriv Ukrajiny.

Zasady formuvannä, orğanicaciji dijalnosti ta prypynennä dijalnosti koalicii deputatšykh frakcij u Verkhovnij Radi Ukrajiny vstanovljuješä Konstytucijeju Ukrajinu ta Reğlamentom Verkhovnoji Rady Ukrajiny.

Deputatska frakcija u Verkhovnij Radi Ukrainy, do skladu jakoji vkhodyt bil'sist narodnykh deputativ Ukrainy vid konstytsijnogo skladu Verkhovnoji Rady Ukrainy, maje prava koalicii deputatskykh frakcij u Verkhovnij Radi Ukrainy, peredbačeni cijeju Konstytsijeju.

{Stattä 83 v redakcii Zakonu № 742-VII vid 21.02.2014}

Stattä 84. Zasedannä Verkhovnoji Rady Ukrainy provodätsä vidkryto. Zakryte zasedannä provodytsä za rišennäm bil'sosti vid konstytsijnogo skladu Verkhovnoji Rady Ukrainy.

Rišennä Verkhovnoji Rady Ukrainy pryjmajutsä vyključno na jiji plenarnykh zasedannäkh šläkhom ğolosuvannä.

{Oficijne tlumačennä častyny druĝoji statti 84 dyv. v Rišennäkh Konstytsijnogo Sudu № 11-rp/98 vid 07.07.98, № 16-rp/2003 vid 14.10.2003}

Ĝolosuvannä na zasedannäkh Verkhovnoji Rady Ukrainy zdijsnäjetsä narodnym deputatom Ukrainy osobysto.

{Oficijne tlumačennä častyny tretöji statti 84 dyv. v Rišenni Konstytsijnogo Sudu № 11-rp/98 vid 07.07.98}

{Oficijne tlumačennä položen statti 84 dyv. v Rišenni Konstytsijnogo Sudu № 17-rp/2002 vid 17.10.2002}

Stattä 85. Do povnovažen Verkhovnoji Rady Ukrainy naležyt:

1) vnesennä zmin do Konstytsiji Ukrainy v mežakh i porädku, peredbačenykh rozdilom XIII cijeji Konstytsiji;

2) pryznačennä vseukrajinskoĝo referendumu z pytaň, vyznačenykh statteju 73 cijeji Konstytsiji;

3) pryjnättä zakoniv;

4) zatverdžennä Deržavnoĝo büdžetu Ukrainy ta vnesennä zmin do nöĝo, kontrol za vykonannäm Deržavnoĝo büdžetu Ukrainy, pryjnättä rišennä ščodo zvituv pro joĝo vykonannä;

5) vyznačennä zasad vnutrišnöji i zovnišnöji polityky, realizaciji strateĝičnoĝo kursu deržavy na nabuttä povnopravnoĝo členstva Ukrainy v Jevropejskomu Sojuzi ta v Orĝanizaciji Pivničnoatlantyčnoĝo doĝovoru;

{Punkt 5 častyny peršoji statti 85 v redakcii Zakonu № 2680-VIII vid 07.02.2019}

6) zatverdžennä zaĝalnoderžavnykh proĝram ekonomičnoĝo, naukovo-tehničnoĝo, socialnoĝo, nacionalno-kulturnoĝo rozvytku, okhorony dovkillä;

7) pryznačennä vyboriv Prezydenta Ukrainy u stroky, peredbačeni cijeju Konstytsijeju;

- 8) zaslukhovuvannā ščoričnykh ta pozačergovykh poslaň Prezidenta Ukrajiny pro vnutrišně i zovnišně stanovyšče Ukrajiny;
- 9) oğološennā za podannām Prezidenta Ukrajiny stanu vijny i ukladennā myru, skhvalennā rišennā Prezidenta Ukrajiny pro vykorystannā Zbrojnykh Syl Ukra-jiny ta inšykh vijskovykh formuvaň u razi zbrojnoji ağresiji proty Ukrajiny;
- 10) usunennā Prezidenta Ukrajiny z posta v porādku osoblyvoji procedury (impičmentu), vstanovlenomu statteju 111 cijej Konstituciji;
- 11) rozğlād i pryjnāttā rišennā ščodo skhvalennā Proğramy dijaľnosti Kabinetu Ministriv Ukrajiny;
- 12) pryznačennā za podannām Prezidenta Ukrajiny Premjer-ministra Ukra-jiny, Ministra oborony Ukrajiny, Ministra zakordonnykh sprav Ukrajiny, pryznačennā za podannām Premjer-ministra Ukrajiny inšykh členiv Kabinetu Ministriv Ukrajiny, Ğolovy Antymonopolnoğo komitetu Ukrajiny, Ğolovy Deržavnoğo komitetu telebačennā i radiomovlennā Ukrajiny, Ğolovy Fondu deržavnoğo majna Ukrajiny, zviľnennā zaznačenykh osib z posad, vyrišennā pytannā pro vidstavku Premjer-ministra Ukrajiny, členiv Kabinetu Ministriv Ukrajiny;
- 12-1) pryznačennā na posadu ta zviľnennā z posady za podannām Prezidenta Ukrajiny Ğolovy Služby bezpeky Ukrajiny;
- 13) zdijsnennā kontrolü za dijaľnistü Kabinetu Ministriv Ukrajiny vidpovidno do cijej Konstituciji ta zakonu;
- 14) zatverdžennā rišeň pro nadannā Ukrajinoju pozyk i ekonomičnoji dopomoğy inozemnym deržavam ta mižnarodnym oğanizacijam, a takož pro oderžannā Ukrajinoju vid inozemnykh deržav, bankiv i mižnarodnykh finansovykh oğanizacij pozyk, ne peredbačenykh Deržavnym būdžetom Ukrajiny, zdijs-nennā kontrolü za jikh vykorystannām;
- 15) pryjnāttā Reğlamentu Verkhovnoji Rady Ukrajiny;
- 16) pryznačennā na posady ta zviľnennā z posad Ğolovy ta inšykh členiv Rakhunkovoji palaty;
- 17) pryznačennā na posadu ta zviľnennā z posady Upovnovaženoğo Verkhovnoji Rady Ukrajiny z prav lüdyňy; zaslukhovuvannā joğo ščoričnykh dopovidej pro stan dotrymannā ta zakhystu prav i svobod lüdyňy v Ukrajinĩ;
- 18) pryznačennā na posadu ta zviľnennā z posady Ğolovy Nacionalnoğo banku Ukrajiny za podannām Prezidenta Ukrajiny;
- 19) pryznačennā na posady ta zviľnennā z posad polovyny skladu Rady Na-cionalnoğo banku Ukrajiny;
- 20) pryznačennā na posady ta zviľnennā z posad polovyny skladu Nacionalnoji rady Ukrajiny z pytaň telebačennā i radiomovlennā;

21) pryznačennä na posady ta zvilnennä z posad členiv Centralnoji vyborčoji komisiji za podannäm Prezydenta Ukrajiny;

22) zatverdžennä zağalnoji struktury, čyselnosti, vyznačennä funkcij Služby bezpeky Ukrajiny, Zbrojnykh Syl Ukrajiny, inšykh utvorenykh vidpovidno do zakoniv Ukrajiny vijskovykh formuvaň, a takož Ministerstva vnutrišnykh sprav Ukrajiny;

23) skhvalennä rišennä pro nadannä vijskovoji dopomožy inšym deržavam, pro napravlennä pidrozdiliv Zbrojnykh Syl Ukrajiny do inšoji deržavy čy pro dopusk pidrozdiliv zbrojnykh syl inšykh deržav na terytoriju Ukrajiny;

24) vstanovlennä deržavnykh symboliv Ukrajiny;

25) nadannä zğody na pryznačennä na posadu ta zvilnennä z posady Prezydentom Ukrajiny Ğeneralnoğo prokurora; vyslovlennä nedoviry Ğeneralnomu prokurorovi, ščo maje naslidkom joğo vidstavku z posady;

{Punkt 25 častyny peršoji statti 85 v redakciji Zakonu № 1401-VIII vid 02.06.2016}

26) pryznačennä na posady tretyny skladu Konstytucijnogo Sudu Ukrajiny;

{Punkt 26 častyny peršoji statti 85 v redakciji Zakonu № 1401-VIII vid 02.06.2016}

{Punkt 27 častyny peršoji statti 85 vyključeno na pidstavi Zakonu № 1401-VIII vid 02.06.2016}

28) dostrokovy prypynennä povnovažeh Verkhovnoji Rady Avtonomnoji Respubliky Krym za najavnosti vysnovku Konstytucijnogo Sudu Ukrajiny pro porušennä neju Konstytuciji Ukrajiny abo zakoniv Ukrajiny; pryznačennä pozačergovykh vyboriv do Verkhovnoji Rady Avtonomnoji Respubliky Krym;

29) utvorennä i likvidacija rajoniv, vstanovlennä i zmina mež rajoniv i mist, vidnesennä naselenykh punktiv do kategoriji mist, najmenuvannä i perejmenuvannä naselenykh punktiv i rajoniv;

30) pryznačennä čergovykh ta pozačergovykh vyboriv do orğaniv miscevoğo samovrăduvannä;

31) zatverdžennä protăğom dvokh dniv z momentu zvernennä Prezydenta Ukrajiny ukaziv pro vvedennä vojennoğo čy nadzvyčajnoğo stanu v Ukraini abo v okremykh jiji miscevostăkh, pro zağalnu abo častkovu mobilizaciju, pro oğološennä okremykh miscevostej zonamy nadzvyčajnoji ekoloğičnoji sytuaciji;

32) nadannä zakonom zğody na obovjazkovisť mižnarodnykh doğovoriv Ukrajiny ta denonsacija mižnarodnykh doğovoriv Ukrajiny;

33) zdijsnennä parlamentskoğo kontrolü u mežakh, vyznačenykh cijehu Konstytucijeju ta zakonom;

34) pryjnatť rišennä pro napravlennä zapytu do Prezidenta Ukrajiny na vy-možu narodnoho deputata Ukrajiny, ģrupy narodnykh deputativ Ukrajiny čy komitetu Verkhovnoji Rady Ukrajiny, poperednö pidtrymanu ne menš jak odni-jeju tretynuju vid konstytucijnogo skladu Verkhovnoji Rady Ukrajiny;

35) pryznačennä na posadu ta zvilnennä z posady kerivnyka aparatu Verkhovnoji Rady Ukrajiny; zatverdžennä koštorysu Verkhovnoji Rady Ukrajiny ta struktury jiji aparatu;

36) zatverdžennä pereliku objektiv prava deržavnoji vlasnosti, ščo ne pidläğajuť pryvatyzaciji, vyznačennä pravovykh zasad vylučennä objektiv prava pryvatnoji vlasnosti;

37) zatverdžennä zakonom Konstytuciji Avtonomnoji Respubliky Krym, zmin do neji.

Verkhovna Rada Ukrajiny zdijsnuje takož inši povnovažennä, jaki vidpovidno do Konstytuciji Ukrajiny vidneseni do jiji vidannä.

{Stattä 85 v redakciji Zakonu № 742-VII vid 21.02.2014}

Stattä 86. Narodnyj deputat Ukrajiny maje pravo na sesiji Verkhovnoji Rady Ukrajiny zvernutysä iz zapytom do orġaniv Verkhovnoji Rady Ukrajiny, do Kabinetu Ministriv Ukrajiny, do kerivnykiv inšykh orġaniv deržavnoji vlady ta orġaniv miscevoġo samovrăduvannä, a takož do kerivnykiv pidpryjemstv, us-tanov i orġanizacij, roztašovanykh na terytoriji Ukrajiny, nezaležno vid jikh pidporădkuvannä i form vlasnosti.

{Oficijne tľumačennä položen častyny peršoji statti 86 dyv. v Rišennăkh Konstytucijnogo Sudu № 4-rp/99 vid 19.05.99, № 4-rp/2000 vid 11.04.2000, № 4-rp/2002 vid 20.03.2002, № 5-rp/2003 vid 05.03.2003, № 16-rp/2003 vid 14.10.2003}

Kerivnyky orġaniv deržavnoji vlady ta orġaniv miscevoġo samovrăduvannä, pid-pryjemstv, ustanov i orġanizacij zobovjazani povidomyty narodnoho deputata Ukrajiny pro rezultaty rozġľădu joġo zapytu.

Stattä 87. Verkhovna Rada Ukrajiny za propozycijeju Prezidenta Ukrajiny abo ne menš jak odnijeji tretyny narodnykh deputativ Ukrajiny vid konstytucijnogo skladu Verkhovnoji Rady Ukrajiny može rozġľănuty pytannä pro vidpovidalnist Kabinetu Ministriv Ukrajiny ta pryjnaty rezolüciju nedoviry Kabinetu Ministriv Ukrajiny bilšistü vid konstytucijnogo skladu Verkhovnoji Rady Ukrajiny.

Pytannä pro vidpovidalnist Kabinetu Ministriv Ukrajiny ne može rozġľădatysä Verkhovnoju Radoju Ukrajiny bilše odnoġo razu protăġom odnijeji čerġovoji sesiji, a takož protăġom roku pislä skhvalennä Proġramy diľalnosti Kabinetu Ministriv Ukrajiny abo protăġom ostannöji sesiji Verkhovnoji Rady Ukrajiny.

{Stattä 87 v redakciji Zakonu № 742-VII vid 21.02.2014}

Stattä 88. Verkhovna Rada Ukrajiny obyraje iz svoġo skladu Ģolovu Verkhovnoji Rady Ukrajiny, Peršoġo zastupnyka i zastupnyka Ģolovy

Verkhovnoji Rady Ukrajiny ta vidklykaje jikh z cykh posad.

{Častyna perša statti 88 v redakcii Zakonu № 742-VII vid 21.02.2014}

Čolova Verkhovnoji Rady Ukrajiny:

- 1) vede zasidannä Verkhovnoji Rady Ukrajiny;
 - 2) orģanizovuje robotu Verkhovnoji Rady Ukrajiny, koordynuje dijalnist jiji orģaniv;
- {Punkt 2 častyny drugoji statti 88 v redakcii Zakonu № 742-VII vid 21.02.2014}
- 3) pidpysuje akty, pryjñati Verkhovnoju Radoju Ukrajiny;
 - 4) predstavljäje Verkhovnu Radu Ukrajiny u znosynakh z inšymy orģanamy deržavnoji vlady Ukrajiny ta orģanamy vlady inšykh deržav;
 - 5) orģanizovuje robotu aparatu Verkhovnoji Rady Ukrajiny.

Čolova Verkhovnoji Rady Ukrajiny zdijsnŭje povnovažennä, peredbačeni cijejju Konstytucijeju, u porädku, vstanovlenomu Reģlamentom Verkhovnoji Rady Ukrajiny.

{Častyna tretä statti 88 v redakcii Zakonu № 742-VII vid 21.02.2014}

Stattä 89. Verkhovna Rada Ukrajiny dlä zdijsnennä zakonoproektnoji roboty, pidģotovky i poperednõģo rozģlädu pytaň, vidnesenykh do jiji povnovažeň, vykonannä kontroľnykh funkcij vidpovidno do Konstytuciji Ukrajiny stvorŭje z čysla narodnykh deputativ Ukrajiny komitety Verkhovnoji Rady Ukrajiny ta obyraje ģoliv, peršykh zastupnykiv, zastupnykiv ģoliv ta sekretariv cykh komitetiv.

Verkhovna Rada Ukrajiny u mežakh svojikh povnovažeň moģe stvorŭvaty tymčasovi specialni komisiji dlä pidģotovky i poperednõģo rozģlädu pytaň.

Verkhovna Rada Ukrajiny dlä provedennä rozsliduvannä z pytaň, ščo stanovlät suspilnyj interes, utvorŭje tymčasovi slidči komisiji, jakščo za ce proģolosovala ne menš jak odna tretyna vid konstytucijnoģo skladu Verkhovnoji Rady Ukrajiny.

Vysnovky i propozycji tymčasovykh slidčykh komisij ne je vyrišalnymy dlä slidstva i sudu.

Orģanizacija i porädok dijalnosti komitetiv Verkhovnoji Rady Ukrajiny, jiji tymčasovykh specialnykh i tymčasovykh slidčykh komisij vstanovľujutsä zakonom.

{Stattä 89 v redakcii Zakonu № 742-VII vid 21.02.2014}

Stattä 90. Povnovažennä Verkhovnoji Rady Ukrajiny prypynäjutsä u deň vidkryttä peršoģo zasidannä Verkhovnoji Rady Ukrajiny novoģo sklykannä.

Prezydent Ukrajiny maje pravo dostrokovu prypynyty povnovažennä Verkhovnoji Rady Ukrajiny, jakščo:

- 1) protägom odnoho misäcä u Verkhovnij Radi Ukrainy ne sformovano koaliciju deputatskykh frakcij vidpovidno do statti 83 cijej Konstituciji;
- 2) protägom šistdesäty dniv pislä vidstavky Kabinetu Ministriv Ukrainy ne sformovano personalnyj sklad Kabinetu Ministriv Ukrainy;
- 3) protägom trydcäty dniv odnijeji čerğovoji sesiji plenarni zasidannä ne možut rozpočatysä.

Rišennä pro dostrokovu prypynennä povnovažen Verkhovnoji Rady Ukrainy pryjmajetsä Prezidentom Ukrainy pislä konsultacij z Ćolovoju Verkhovnoji Rady Ukrainy, joĝo zastupnykamy ta ĝolovamy deputatskykh frakcij u Verkhovnij Radi Ukrainy.

Povnovažennä Verkhovnoji Rady Ukrainy, ščo obrana na pozačerğovykh vyborakh, provedenykh pislä dostrokovoho prypynennä Prezidentom Ukrainy povnovažen Verkhovnoji Rady Ukrainy poperednōĝo sklykannä, ne možut buty prypyneni protägom odnoho roku z dnä jiji obrannä.

Povnovažennä Verkhovnoji Rady Ukrainy ne možut buty dostrokovu prypyneni Prezidentom Ukrainy v ostanni šist misäciv stroku povnovažen Verkhovnoji Rady Ukrainy abo Prezidenta Ukrainy.

{Stattä 90 v redakciji Zakonu № 742-VII vid 21.02.2014}

Stattä 91. Verkhovna Rada Ukrainy pryjmaje zakony, postanovy ta inši akty bilšistü vid jiji konstitucijnōĝo skladu, krim vypadkiv, peredbačenykh cijej Konstitucijeju.

{Oficijne tlumačennä položen statti 91 dyv. v Rišennäkh Konstitucijnōĝo Sudu № 17-rp/2002 vid 17.10.2002, № 16-rp/2003 vid 14.10.2003}

Stattä 92. Vyključno zakonamy Ukrainy vyznačajutsä:

- 1) prava i svobody lüdyny i ĝromadänyna, ĝarantiji cykh prav i svobod; osnovni obovjazky ĝromadänyna;
- 2) ĝromadänstvo, pravosubjektnist ĝromadän, status inozemciv ta osib bez ĝromadänstva;
- 3) prava korinnykh narodiv i nacionalnykh menšin;
- 4) porädok zastosuvannä mov;
- 5) zasady vykorystannä pryrodnykh resursiv, vyključnoji (morškoji) ekonomičnoji zony, kontynentalnoĝo šelfu, osvojennä kosmičnoĝo prostoru, orĝanizaciji ta ekspluataciji enerĝosystem, transportu i zvjazku;
- 6) osnovy socialnoĝo zakhystu, formy i vydy pensijnōĝo zabezpečennä; zasady reĝulüvannä prac i zajnätosti, šlübu, simji, okhorony dytynstva, materynstva, baťkivstva; vykhovannä, osvity, kultury i okhorony zdorovja; ekoloĝičnoji bezpeky;
- 7) pravovyj režym vlasnosti;

- 8) pravovi zasady i ġarantiji pidpryjemnyctva; pravyla konkurenciji ta normy antymonopolnoġo reġuljuvannä;
- 9) zasady zovnišnykh znosyn, zovnišnoekonomičnoji dijaľnosti, mytnoji spravy;
- 10) zasady reġuljuvannä demoġrafičnykh ta miġracijnykh procesiv;
- 11) zasady utvorennä i dijaľnosti polityčnykh partij, inšykh objednaň ġromadän, zasobiv masovoji informaciji;
- 12) orġanizacija i dijaľnist orġaniv vykonavčoji vlady, osnovy derŷavnoji služby, orġanizaciji derŷavnoji statystyky ta informatyky;
- 13) terytorialnyj ustrij Ukrajiny;

{Oficijne tlumačennä punktu 13 častyny peršoji statti 92 dyv. v Rišenni Konstytucijnogo Sudu № 11-rp/2001 vid 13.07.2001}

- 14) sudoustrij, sudočynstvo, status suddiv; zasady sudovoji ekspertyzy; orġanizacija i dijaľnist prokuratury, notariatu, orġaniv dosudovoġo rozsliduvannä, orġaniv i ustanov vykonannä pokaraň; porädok vykonannä sudovykh rišeň; zasady orġanizaciji ta dijaľnosti advokatury;

{Punkt 14 častyny peršoji statti 92 v redakciji Zakonu № 1401-VIII vid 02.06.2016}

- 15) zasady miscevoġo samovräduvannä;
- 16) status stolyci Ukrajiny; specialnyj status inšykh mist;
- 17) osnovy nacionalnoji bezpeky, orġanizaciji Zbrojnykh Syl Ukrajiny i zabezpečennä ġromadškoġo porädku;
- 18) pravovyj režym derŷavnoġo kordonu;
- 19) pravovyj režym vojennoġo i nadzvyčajnoġo stanu, zon nadzvyčajnoji ekoloġičnoji situaciji;
- 20) orġanizacija i porädok provedennä vyboriv i referendumiv;
- 21) orġanizacija i porädok dijaľnosti Verkhovnoji Rady Ukrajiny, status narodnykh deputativ Ukrajiny;
- 22) zasady cyvilno-pravovoji vidpovidalnosti; dijaľnä, jaki je zločyny, administratyvnyy abo dyscyplinarnyy pravoporušennä, ta vidpovidalnist za nykh.

{Oficijne tlumačennä poloŷennä punktu 22 častyny peršoji statti 92 dyv. v Rišenni Konstytucijnogo Sudu № 7-rp/2001 vid 30.05.2001}

Vyključno zakonamy Ukrajiny vstanovljuťsä:

- 1) Derŷavnyj büdŷet Ukrajiny i büdŷetna systema Ukrajiny; systema opodatkovannä, podatky i zbory; zasady stvorennä i funkcionuvannä finansovoġo, ġrošovoġo, kredytnoġo ta investycijnogo rynkiv; status nacionalnoji valüty, a

takož status inozemnykh valüt na terytoriji Ukrajiny; porädok utvorennä i poğaşennä deržavnoğo vnutrišnöğo i zovnišnöğo borğy; porädok vypusku ta obihu deržavnykh cinnykh paperiv, jikh vydy i typy;

2) porädok napravlennä pidrozdiliv Zbrojnykh Syl Ukrajiny do inšykh deržav; porädok dopusku ta umovy perebuvannä pidrozdiliv zbrojnykh syl inšykh deržav na terytoriji Ukrajiny;

3) odynci vağy, miry i času; porädok vstanovlennä deržavnykh standartiv;

4) porädok vykorystannä i zakhystu deržavnykh symboliv;

5) deržavni nağorody;

6) vijškovi zvannä, dyplomatyčni rangy ta inši specialni zvannä;

7) deržavni sväta;

8) porädok utvorennä i funkcionuvannä vilnykh ta inšykh specialnykh zon, ščo majuť ekonomičnyj čy miğracijnyj režym, vidminnyj vid zağalnoğo.

Zakonom Ukrajiny oğološujetsä amnistija.

Stattä 93. Pravo zakonodavčoji iniciatyvy u Verkhovnij Radi Ukrajiny naležyť Prezydentovi Ukrajiny, narodnym deputatam Ukrajiny ta Kabinetu Ministriv Ukrajiny.

Zakonoproekty, vyznačeni Prezydentom Ukrajiny jak nevidkladni, rozğlädajutsä Verkhovnoju Radoju Ukrajiny pozačerğovo.

{Stattä 93 v redakciji Zakonu № 742-VII vid 21.02.2014}

Stattä 94. Zakon pidpysuje Ğolova Verkhovnoji Rady Ukrajiny i nevidkladno napravläje joğo Prezydentovi Ukrajiny.

Prezydent Ukrajiny protäğom pjatnadcäty dniv pislä otrymannä zakonu pidpysuje joğo, beručy do vykonannä, ta oficijno oprylüdnüje joğo abo povertaje zakon zi svojimy vmotyvovanymy i sformulövanymy propozycijamy do Verkhovnoji Rady Ukrajiny dlä povtornoğo rozğlädu.

{Oficijne tlumačennä častyny drugoji statti 94 dyv. v Rišennäkh Konstytucijnöğo Sudu № 11-rp/98 vid 07.07.98, № 6-rp/2008 vid 16.04.2008}

U razi jakščo Prezydent Ukrajiny protäğom vstanovlenoğo stroku ne povernuv zakon dlä povtornoğo rozğlädu, zakon vvažajetsä skhvalenym Prezydentom Ukrajiny i maje buty pidpysanyj ta oficijno oprylüdnenyj.

Jakščo pid čas povtornoğo rozğlädu zakon bude znovu pryjnatyj Verkhovnoju Radoju Ukrajiny ne menš jak dvoma tretynamy vid jiji konstytucijnöğo skladu, Prezydent Ukrajiny zobovjazanyj joğo pidpysaty ta oficijno oprylüdnuty protäğom desäty dniv. U razi jakščo Prezydent Ukrajiny ne pidpysav takyj zakon, vin nevidkladno oficijno oprylüdnüjetsä Ğolovoju Verkhovnoji Rady Ukrajiny i opublikovujetsä za joğo pidpysom.

{Častyna četverta statți 94 v redakciji Zakonu № 742-VII vid 21.02.2014}

Zakon nabyraje čynnosti čerez desät dniv z dnä jočo oficijnočo oprylüdnennä, jakščo inše ne peredbačeno samym zakonom, ale ne raniše dnä jočo opublikuvannä.

{Oficijne tlumačennä častyny pjatoji statți 94 dyv. v Rišenni Konstytucijnočo Sudu № 4-zp vid 03.10.97}

Stattä 95. Büdžetna systema Ukrajiny budujetsä na zasadakh spravedlyvočo i neuperedženočo rozpodilu suspilnočo bağatstva miž ğromadänamy i terytorialnymy ğromadamy.

{Oficijne tlumačennä položennä častyny peršoju statți 95 dyv. v Rišenni Konstytucijnočo Sudu № 3-rp/2012 vid 25.01.2012}

Vyključno zakonom pro Deržavnyj büdžet Ukrajiny vyznačajutsä buď-jaki vydatky deržavy na zağalnosuspilni potreby, rozmir i cilöve sprämuvalnä cykh vydatkiv.

{Oficijne tlumačennä položennä častyny druhoju statți 95 dyv. v Rišenni Konstytucijnočo Sudu № 3-rp/2012 vid 25.01.2012}

Deržava prağne do zbalansovanosti büdžetu Ukrajiny.

{Oficijne tlumačennä položennä častyny tretöju statți 95 dyv. v Rišennäkh Konstytucijnočo Sudu № 26-rp/2008 vid 27.11.2008, № 3-rp/2012 vid 25.01.2012}

Reğulärni zvity pro dokhody i vydatky Deržavnočo büdžetu Ukrajiny majuť buty oprylüdneni.

Stattä 96. Deržavnyj büdžet Ukrajiny zatverdžujetsä ščorično Verkhovnoju Radoju Ukrajiny na period z 1 sičnä po 31 ğrudnä, a za osoblyvykh obstavyn - na inšyj period.

Kabinet Ministriv Ukrajiny ne pizniše 15 veresnä kožnočo roku podaje do Verkhovnoji Rady Ukrajiny proekt zakonu pro Deržavnyj büdžet Ukrajiny na nastupnyj rik. Razom iz proektom zakonu podajetsä dopovid pro khid vykonannä Deržavnočo büdžetu Ukrajiny potočnočo roku.

{Oficijne tlumačennä položennä častyny druhoju statți 96 dyv. v Rišenni Konstytucijnočo Sudu № 3-rp/2012 vid 25.01.2012}

Stattä 97. Kabinet Ministriv Ukrajiny vidpovidno do zakonu podaje do Verkhovnoji Rady Ukrajiny zvit pro vykonannä Deržavnočo büdžetu Ukrajiny.

Podanyj zvit maje buty oprylüdnenyj.

Stattä 98. Kontrol vid imeni Verkhovnoji Rady Ukrajiny za nadkhodžennäm koštiv do Deržavnočo büdžetu Ukrajiny ta jikh vykorystannäm zdijsnüle Rakhunkova palata.

Orğанизacija, povnovažennä i porädok dijalnosti Rakhunkovoji palaty vyznačajutsä zakonom.

{Stattä 98 v redakcii Zakoniv № 586-VII vid 19.09.2013, № 742-VII vid 21.02.2014}

Stattä 99. Ğrošovoju odyncyju Ukrajinu je ĝryvnä.

Zabezpečennä stabilnosti ĝrošovoju odyncy je osnovnoju funkciju centralnoĝo banku deržavy - Nacionalnoĝo banku Ukrajinu.

Stattä 100. Rada Nacionalnoĝo banku Ukrajinu rozrobläje osnovni zasady ĝrošovo-kredytnej polityky ta zdijsnüle kontrol za jiji provedennäm.

Pravovyj status Rady Nacionalnoĝo banku Ukrajinu vyznačajetsä zakonom.

Stattä 101. Parlamentŝkyj kontrol za doderžannäm konŝtutyjnykh prav i svobod lüdyny i ĝromadänyna zdijsnüle Upovnovaženyj Verkhovnoj Rady Ukrajinu z prav lüdyny.

Rozdil V PREZYDENT UKRAJINY

Stattä 102. Prezydent Ukrajinu je ĝlavoju deržavy i vystupaje vid jiji imeni.

Prezydent Ukrajinu je ĝarantom deržavnoĝo suverenitetu, terytorialnoj cilisnosti Ukrajinu, doderžannä Konstytuciji Ukrajinu, prav i svobod lüdyny i ĝromadänyna.

Prezydent Ukrajinu je ĝarantom realizaciji strateĝičnoĝo kursu deržavy na nabuttä povnopravnoĝo členstva Ukrajinu v Jevropejŝkomu Sojuzi ta v Orĝanizaciji Pivničnoatlantyčnoĝo doĝovoru.

{Stattü 102 dopovнено častynuju tretöju zĝidno iz Zakonom № 2680-VIII vid 07.02.2019}

Stattä 103. Prezydent Ukrajinu obyrajetsä ĝromadänamy Ukrajinu na osnovi zaĝalnoĝo, rivnoĝo i prämnoĝo vyborčoĝo prava ŝläkhom tajemnoĝo ĝolosuvannä strokom na pjat rokiv.

{Oficijne tlučacennä položen častyny perŝoji statti 103 dyv. v Riŝenni Konstytucijnoĝo Sudu № 5-rp/2014 vid 15.05.2014}

Prezydentom Ukrajinu moĝe buty obranyj ĝromadänyn Ukrajinu, jakyj dosäĝ trydčaty pjaty rokiv, maje pravo ĝolosu, prožyvaje v Ukrajinu protäĝom desäty ostannikh pred dnem vyboriv rokiv ta volodije deržavnoju movoju.

Odna j ta sama osoba ne moĝe buty Prezydentom Ukrajinu bilŝe niŝ dva stroky pidräd.

{Oficijne tlučacennä položen častyny tretöji statti 103 dyv. v Riŝenni Konstytucijnoĝo Sudu № 22-rp/2003 vid 25.12.2003}

Prezydent Ukrajinu ne moĝe maty inŝoĝo predstavnyčkoĝo mandata, obijmaty posadu v orĝanakh deržavnoj vlady abo v objednannäkh ĝromadän, a takož zajmatysä inŝoju oplačuvanoju abo pidpryjemnyčkoju dijalnistü čy vkhodyty do skladu kerivnoĝo orĝanu abo naĝlädovoj rady pidpryjemstva, ŝčo maje na meti oderžannä prybutku.

Čerğovi vybory Prezydenta Ukrajiny provodätsä v ostannü nedilü bereznä pjatoğo roku povnovažen Prezydenta Ukrajiny. U razi dostrokovogo prypynennä povnovažen Prezydenta Ukrajiny vybory Prezydenta Ukrajiny provodätsä v period devjanosta dniv z dnä prypynennä povnovažen.

{Častyna pjata statti 103 v redakciji Zakoniv № 2952-VI vid 01.02.2011, № 742-VII vid 21.02.2014}

{Oficijne tlumačennä položen častyny pjatoji statti 103 dyv. v Rišenni Konstytucijnoğo Sudu № 5-rp/2014 vid 15.05.2014}

Porädok provedennä vyboriv Prezydenta Ukrajiny vstanovlŷjetsä zakonom.

Stattä 104. Novoobranjy Prezydent Ukrajiny vstupaje na post ne pizniše niž čerez trydcät dniv pislä oficijnoğo oğološennä rezultativ vyboriv, z momentu skladennä prysäğy narodovi na uročystomu zasidanni Verkhovnoji Rady Ukrajiny.

Pryvedennä Prezydenta Ukrajiny do prysäğy zdijsnŷje Ğolova Konstytucijnoğo Sudu Ukrajiny.

Prezydent Ukrajiny skladaje taku prysäğü:

”Ja, (imja ta prizvyšče), voleju narodu obranjy Prezydentom Ukrajiny, zastupajučy na cej vysokyj post, uročysto prysäğaju na virniš Ukrajini. Zobovjazujuš usima svojimy spravamy boronyty suverenitet i nezaležniš Ukrajiny, dbaty pro blağo Vitčyzny i dobrobut Ukrajinškoğo narodu, obstojuvaty prava i svobody ĝromadän, doderžuvatysä Konstytuciji Ukrajiny i zakoniv Ukrajiny, vykonuvaty svoji obovjazky v interesakh usikh spivvitčyznykiv, pidnosyty avtorytet Ukrajiny u sviti”.

Prezydent Ukrajiny, obranjy na pozačerğovykh vyborakh, skladaje prysäğü u pjatydennej strok pislä oficijnoğo oğološennä rezultativ vyboriv.

{Oficijne tlumačennä položen statti 104 dyv. v Rišenni Konstytucijnoğo Sudu № 17-rp/2002 vid 17.10.2002}

Stattä 105. Prezydent Ukrajiny korystujetsä pravom nedotorkannosti na čas vykonannä povnovažen.

{Oficijne tlumačennä častyny peršoji statti 105 dyv. v Rišenni Konstytucijnoğo Sudu № 19-rp/2003 vid 10.12.2003}

Za posäğannä na čest i ĝidniš Prezydenta Ukrajiny vynni osoby prytäğajutsä do vidpovidalnosti na pidstavi zakonu.

Zvannä Prezydenta Ukrajiny okhoronäjetsä zakonom i zberigajetsä za nym dovično, jakščo tilky Prezydent Ukrajiny ne buv usunenyj z posta v porädku impičmentu.

Stattä 106. Prezydent Ukrajiny:

- 1) zabezpečuje deržavnu nezaležnist, nacionalnu bezpeku i pravonastupnyctvo deržavy;
 - 2) zvertajetsä z poslannämy do narodu ta iz ščoričnymy i pozačergovymy poslan-
nämy do Verkhovnoji Rady Ukrainy pro vnutrišně i zovnišně stanovyšče Ukra-
jiny;
 - 3) predstavljäje deržavu v mižnarodnykh vidnosynakh, zdijsnŭje kerivnyctvo
zovnišněpolityčnoju dijalnistŭ deržavy, vede pereğovory ta ukladaje mižnaro-
dni doğovory Ukrainy;
 - 4) pryjmaje rišennä pro vyznannä inozemnykh deržav;
 - 5) pryznačaje ta zvilnäje ģlav dyplomatyčnykh predstavnyctv Ukrainy v in-
šykh deržavakh i pry mižnarodnykh orğанизacijakh; pryjmaje virči i vidklyčni
ğramoty dyplomatyčnykh predstavnykiv inozemnykh deržav;
 - 6) pryznačaje vseukrajinskyj referendum ščodo zmin Konstytuciji Ukrainy vid-
povidno do statti 156 cijej Konstytuciji, proğološuje vseukrajinskyj referendum
za narodnoju iniciatyvoju;
- {Oficijne tlumačennä punktu 6 častyny peršoji statti 106 dyv. v Rišenni Kon-
stytucijnogo Sudu № 23-rp/2008 vid 15.10.2008}
- 7) pryznačaje pozačergovi vybory do Verkhovnoji Rady Ukrainy u stroky, vs-
tanovleni cijegu Konstytucijeju;
 - 8) prypynäje povnovažennä Verkhovnoji Rady Ukrainy u vypadkakh, pred-
bačenykh cijegu Konstytucijeju;
- {Punkt 8 častyny peršoji statti 106 v redakciji Zakonu № 742-VII vid 21.02.2014}
- 9) vnosyť za propozycijeju koaliciji deputatskykh frakcij u Verkhovnij Radi
Ukrainy, sformovanoji vidpovidno do statti 83 Konstytuciji Ukrainy, podannä
pro pryznačennä Verkhovnoju Radoju Ukrainy Premjer-ministra Ukrainy v
strok ne pizniše niž na pjatnadcätyj deň pislä oderžannä takoji propozycji;
- {Punkt 9 častyny peršoji statti 106 v redakciji Zakonu № 742-VII vid 21.02.2014}
- 10) vnosyť do Verkhovnoji Rady Ukrainy podannä pro pryznačennä Ministra
oborony Ukrainy, Ministra zakordonnykh sprav Ukrainy;
- {Punkt 10 častyny peršoji statti 106 v redakciji Zakonu № 742-VII vid
21.02.2014}
- 11) pryznačaje na posadu ta zvilnäje z posady za zğodoju Verkhovnoji Rady
Ukrainy Ģeneralnoğo prokurora;
- {Punkt 11 častyny peršoji statti 106 v redakciji Zakoniv № 742-VII vid
21.02.2014, № 1401-VIII vid 02.06.2016}
- 12) pryznačaje na posady ta zvilnäje z posad polovynu skladu Rady Na-
cionalnoğo banku Ukrainy;

{Punkt 12 častyny peršoji statiti 106 v redakciji Zakonu № 742-VII vid 21.02.2014}

13) pryznačaje na posady ta zviľnaje z posad polovynu skladu Nacionalnoji rady Ukrajinu z pytaľ telebačennä i radiomovlennä;

{Punkt 13 častyny peršoji statiti 106 v redakciji Zakonu № 742-VII vid 21.02.2014}

14) vnosyť do Verkhovnoji Rady Ukrajinu podannä pro pryznačennä na posadu ta zviľnennä z posady Ğolovy Služby bezpeky Ukrajinu;

{Punkt 14 častyny peršoji statiti 106 v redakciji Zakonu № 742-VII vid 21.02.2014}

15) zupynäje diju aktiv Kabinetu Ministriv Ukrajinu z motyviv nevidpovidnosti cij Konstytuciji z odnočasnym zvernennäm do Konstytucijnogo Sudu Ukrajinu ščodo jikh konstytucijnosti;

{Punkt 15 častyny peršoji statiti 106 v redakciji Zakonu № 742-VII vid 21.02.2014}

16) skasovuje akty Rady ministriv Avtonomnoji Respubliky Krym;

{Punkt 16 častyny peršoji statiti 106 v redakciji Zakonu № 742-VII vid 21.02.2014}

17) je Verhovnym Ğolovnokomanduvačem Zbrojnykh Syl Ukrajinu; pryznačaje na posady ta zviľnaje z posad vyšče komanduvannä Zbrojnykh Syl Ukrajinu, inšykh vijškovykh formuvaľ; zdijsnjuje kerivnytvo u sferakh nacionalnoji bezpeky ta oborony deržavy;

18) oćoluje Radu nacionalnoji bezpeky i oborony Ukrajinu;

19) vnosyť do Verkhovnoji Rady Ukrajinu podannä pro oğološennä stanu vijny ta u razi zbrojnoji ağresiji proty Ukrajinu pryjmaje rišennä pro vykorystannä Zbrojnykh Syl Ukrajinu ta inšykh utvorenykh vidpovidno do zakoniv Ukrajinu vijškovykh formuvaľ;

{Punkt 19 častyny peršoji statiti 106 v redakciji Zakonu № 742-VII vid 21.02.2014}

20) pryjmaje vidpovidno do zakonu rišennä pro zağalnu abo častkovu mobilizaciju ta vvedennä vojennoğo stanu v Ukrajinu abo v okremykh jiji miscevostäkh u razi zağrozy napadu, nebezpeky deržavnij nezaležnosti Ukrajinu;

21) pryjmaje u razi neobkhidnosti rišennä pro vvedennä v Ukrajinu abo v okremykh jiji miscevostäkh nadzvyčajnoğo stanu, a takož oğološuje u razi neobkhidnosti okremi miscevosti Ukrajinu zonamy nadzvyčajnoji ekoloğičnoji sytuaciji - z nastupnym zatverdžennäm cykh rišeľ Verkhovnoju Radoju Ukrajinu;

22) pryznačaje na posady tretynu skladu Konstytucijnogo Sudu Ukrajinu;

{Punkt 22 častyny peršoji staty 106 v redakciji Zakoniv № 742-VII vid 21.02.2014, № 1401-VIII vid 02.06.2016}

{Punkt 23 častyny peršoji staty 106 vyključeno na pidstavi Zakonu № 1401-VIII vid 02.06.2016}

24) prysvojuje vyšči vijškovi zvannä, vyšči dyplomatyčni ranžy ta inši vyšči specialni zvannä i klasni čyny;

25) nağorodžuje deržavnymy nağorodamy; vstanovljuje prezidentški vidznaky ta nağorodžuje nymy;

26) pryjmaje rišennä pro pryjnatä do ģromadänstva Ukrajinu ta prypynennä ģromadänstva Ukrajinu, pro nadannä prytulku v Ukrajinu;

27) zdijsnjuje pomyluvannä;

28) stvorjuje u mežakh koštiv, peredbačenykh u Deržavnomu büdžeti Ukrajinu, dlä zdijsnennä svojikh povnovažen konsultatyvni, doradči ta inši dopomižni orğany i služby;

29) pidpysuje zakony, pryjnaty Verkhovnoju Radoju Ukrajinu;

30) maje pravo veto ščodo pryjnatykh Verkhovnoju Radoju Ukrajinu zakoniv (krim zakoniv pro vnesennä zmin do Konstytuciji Ukrajinu) z nastupnym povnennäm jikh na povtornyj rozğlad Verkhovnoji Rady Ukrajinu;

{Punkt 30 častyny peršoji staty 106 v redakciji Zakonu № 742-VII vid 21.02.2014}

31) zdijsnjuje inši povnovažennä, vyznačeni Konstytucijeju Ukrajinu.

Prezydent Ukrajinu ne može peredavaty svoji povnovažennä inšym osobam abo orğanam.

Prezydent Ukrajinu na osnovi ta na vykonannä Konstytuciji i zakoniv Ukrajinu vydaje ukazy i rozporädžennä, jaki je obovjazkovymy do vykonannä na terytoriji Ukrajinu.

Akty Prezidenta Ukrajinu, vydani v mežakh povnovažen, peredbačenykh punktamy 5, 18, 21 cijeji staty, skripljuť pidpysamy Premjer-ministr Ukrajinu i ministr, vidpovidalnyj za akt ta joğo vykonannä.

{Častyna četverta staty 106 v redakciji Zakoniv № 742-VII vid 21.02.2014, № 1401-VIII vid 02.06.2016}

Stattä 107. Rada nacionalnoji bezpeky i oborony Ukrajinu je koordynacijnym orğanom z pytaň nacionalnoji bezpeky i oborony pry Prezidentovi Ukrajinu.

Rada nacionalnoji bezpeky i oborony Ukrajinu koordynuje i kontroljuje dijalnist orğaniv vykonavčoji vlady u sferi nacionalnoji bezpeky i oborony.

Ğolovoju Rady nacionalnoji bezpeky i oborony Ukrajinu je Prezydent Ukrajinu.

Personalnyj sklad Rady nacionalnoji bezpeky i oborony Ukrajiny formuje Prezydent Ukrajiny.

Do skladu Rady nacionalnoji bezpeky i oborony Ukrajiny za posadoju vkhodät Premjer-ministr Ukrajiny, Ministr oborony Ukrajiny, Ğolova Služby bezpeky Ukrajiny, Ministr vnutrišnikh sprav Ukrajiny, Ministr zakordonnykh sprav Ukrajiny.

U zasidannäkh Rady nacionalnoji bezpeky i oborony Ukrajiny može braty učast Ğolova Verkhovnoji Rady Ukrajiny.

Rišennä Rady nacionalnoji bezpeky i oborony Ukrajiny vvodätsä v diju ukazamy Prezidenta Ukrajiny.

Kompetencija ta funkciji Rady nacionalnoji bezpeky i oborony Ukrajiny vyznačajutsä zakonom.

Stattä 108. Prezydent Ukrajiny vykonuje svoji povnovažennä do vstupu na post novoobranogo Prezidenta Ukrajiny.

Povnovažennä Prezidenta Ukrajiny prypynäjutsä dostrokovo u razi:

- 1) vidstavky;
 - 2) nespromožnosti vykonuvaty svoji povnovažennä za stanom zdorovja;
- {Punkt 2 častyny drugoji statti 108 iz zminamy, vnesenymy zğidno iz Zakonom № 1401-VIII vid 02.06.2016}
- 3) usunennä z posta v porädku impičmentu;
 - 4) smerti.

Stattä 109. Vidstavka Prezidenta Ukrajiny nabuvaje čynnosti z momentu progološennä nym osobysto zajavy pro vidstavku na zasidanni Verkhovnoji Rady Ukrajiny.

Stattä 110. Nespromožništ vykonannä Prezydentom Ukrajiny svojikh povnovažen za stanom zdorovja maje buty vstanovlena na zasidanni Verkhovnoji Rady Ukrajiny i pidtverdžena rišennäm, pryjnätym bilšistü vid jiji konstytucijnoğo skladu na pidstavi pyšmovoğo podannä Verkhovnoğo Sudu - za zvernennäm Verkhovnoji Rady Ukrajiny, i medyčnoğo vysnovku.

{Stattä 110 iz zminamy, vnesenymy zğidno iz Zakonom № 1401-VIII vid 02.06.2016}

Stattä 111. Prezydent Ukrajiny može buty usunenyj z posta Verkhovnoju Radoju Ukrajiny v porädku impičmentu u razi včynnennä nym deržavnoji zrazy abo inšoğo zločynu.

{Oficijne tľumačennä častyny peršoji statti 111 dyv. v Rišenni Konstytucijnoğo Sudu № 19-rp/2003 vid 10.12.2003}

Pytannä pro usunennä Prezydenta Ukrajiny z posta v porädku impičmentu inicijujetsä bilšistü vid konstytucijnogo skladu Verkhovnoji Rady Ukrajiny.

Dlä provedennä rozsliduvannä Verkhovna Rada Ukrajiny stvorüje specialnu tymčasovu slidču komisiju, do skladu jakoji vključajutsä specialnyj prokuror i specialni slidči.

Vysnovky i propozycji tymčasovoji slidčoji komisiji rozglädajutsä na zasidanni Verkhovnoji Rady Ukrajiny.

Za najavnosti pidstav Verkhovna Rada Ukrajiny ne menš jak dvoma tretynamy vid jiji konstytucijnogo skladu pryjmaje rišennä pro zvynuvačennä Prezydenta Ukrajiny.

Rišennä pro usunennä Prezydenta Ukrajiny z posta v porädku impičmentu pryjmajetsä Verkhovnoju Radoju Ukrajiny ne menš jak tröma četvertymy vid jiji konstytucijnogo skladu pislä perevirky spravy Konstytucijnym Sudom Ukrajiny i otrymannä jožo vysnovku ščodo doderžannä konstytucijnoji procedury rozsliduvannä i rozglädu spravy pro impičment ta otrymannä vysnovku Verkhovnoho Sudu pro te, ščo dijannä, v jakykh zvynuvačujetsä Prezydent Ukrajiny, mistät oznaky deržavnoji zrazy abo inšogo zločynu.

{Častyna šosta statti 111 iz zminamy, vnesenymy zgidno iz Zakonom № 1401-VIII vid 02.06.2016}

Stattä 112. U razi dostrokovožo prypynennä povnovažen Prezydenta Ukrajiny vidpovidno do statej 108, 109, 110, 111 cijej Konstytuciji vykonannä obovjazkiv Prezydenta Ukrajiny na period do obrannä i vstupu na post novožo Prezydenta Ukrajiny pokladajetsä na Ğolovu Verkhovnoji Rady Ukrajiny. Ğolova Verkhovnoji Rady Ukrajiny v period vykonannä nym obovjazkiv Prezydenta Ukrajiny ne može zdijsnŭvaty povnovažennä, peredbačeni punktamy 2, 6-8, 10-13, 22, 24, 25, 27, 28 statti 106 Konstytuciji Ukrajiny.

{Stattä 112 v redakciji Zakonu № 742-VII vid 21.02.2014}

Rozdil VI KABINET MINISTRIV UKRAJINY. INŠI ORĞANY VYKONAVČOJI VLADY

Stattä 113. Kabinet Ministriv Ukrajiny je vyščym orĞanom u systemi orĞaniv vykonavčoji vlady.

Kabinet Ministriv Ukrajiny vidpovidalnyj pered Prezydentom Ukrajiny i Verkhovnoju Radoju Ukrajiny, pidkontrolnyj i pidzvitnyj Verkhovnij Radi Ukrajiny u mežakh, peredbačenykh cijegu Konstytucijeju.

Kabinet Ministriv Ukrajiny u svojij dijalnosti kerujetsä cijegu Konstytucijeju ta zakonamy Ukrajiny, a takož ukazamy Prezydenta Ukrajiny ta postanovamy Verkhovnoji Rady Ukrajiny, pryjnatymy vidpovidno do Konstytuciji ta zakoniv Ukrajiny.

{Stattä 113 v redakciji Zakonu № 742-VII vid 21.02.2014}

Stattä 114. Do skladu Kabinetu Ministriv Ukrajiny vkhodät Premjer-ministr Ukrajiny, Peršyj vice-premjer-ministr, vice-premjer-ministry, ministry.

Premjer-ministr Ukrajiny pryznačajetsä Verkhovnoju Radoju Ukrajiny za podannäm Prezydenta Ukrajiny.

Kandydaturu dlä pryznačennä na posadu Premjer-ministra Ukrajiny vnosyt Prezydent Ukrajiny za propozycijeju koalicii deputatskykh frakcij u Verkhovnij Radi Ukrajiny, sformovanoji vidpovidno do statti 83 Konstytuciji Ukrajiny, abo deputatskoji frakciji, do skladu jakoji vkhodyt bišiš narodnykh deputativ Ukrajiny vid konstytucijnogo skladu Verkhovnoji Rady Ukrajiny.

Ministr oborony Ukrajiny, Ministr zakordonnykh sprav Ukrajiny pryznačajutsä Verkhovnoju Radoju Ukrajiny za podannäm Prezydenta Ukrajiny, inši členy Kabinetu Ministriv Ukrajiny pryznačajutsä Verkhovnoju Radoju Ukrajiny za podannäm Premjer-ministra Ukrajiny.

Premjer-ministr Ukrajiny keruje robotuju Kabinetu Ministriv Ukrajiny, sprämovuje jiji na vykonannä Proğramy dijalnosti Kabinetu Ministriv Ukrajiny, skhvalenoji Verkhovnoju Radoju Ukrajiny.

{Stattä 114 v redakciji Zakonu № 742-VII vid 21.02.2014}

Stattä 115. Kabinet Ministriv Ukrajiny skladaje povnovažennä pered novoobranuju Verkhovnoju Radoju Ukrajiny.

Premjer-ministr Ukrajiny, inši členy Kabinetu Ministriv Ukrajiny majuť pravo zajavyty Verkhovnij Radi Ukrajiny pro svoju vidstavku.

Vidstavka Premjer-ministra Ukrajiny, prynättä Verkhovnoju Radoju Ukrajiny rezolüicii nedoviry Kabinetu Ministriv Ukrajiny majuť naslidkom vidstavku vsogo skladu Kabinetu Ministriv Ukrajiny. U cykh vypadkakh Verkhovna Rada Ukrajiny zdijsnüje formuvannä novoğo skladu Kabinetu Ministriv Ukrajiny u stroky i v porädku, ščo vyznačeni cijeju Konstytucijeju.

Kabinet Ministriv Ukrajiny, jakyj sklav povnovažennä pered novoobranuju Verkhovnoju Radoju Ukrajiny abo vidstavku jakoğo prynäto Verkhovnoju Radoju Ukrajiny, prodovžuje vykonuvaty svoji povnovažennä do počatku roboty novosformovanogo Kabinetu Ministriv Ukrajiny.

{Stattä 115 v redakciji Zakonu № 742-VII vid 21.02.2014}

Stattä 116. Kabinet Ministriv Ukrajiny:

1) zabezpečuje deržavnyj suverenitet i ekonomičnu samostijnist Ukrajiny, zdijsnennä vnutrišnöji i zovnišnöji polityky deržavy, vykonannä Konstytuciji i zakoniv Ukrajiny, aktiv Prezydenta Ukrajiny;

1-1) zabezpečuje realizaciju strateğičnoğo kursu deržavy na nabuttä povnovpravoğo členstva Ukrajiny v Jevropejskomu Sojuzi ta v Orğанизaciji Pivničnoatlantyčnoğo doğovoru;

{Stattü 116 dopovнено punktom 1-1 zġidno iz Zakonom № 2680-VIII vid 07.02.2019}

2) vġyvaġe zakhodiv šġodo zabezpeġennä prav i svobod lüdyny i ġromadänyna;

{Oficijne tľumaġennä poloġennä punktu 2 statti 116 dyv. v Rišenni Konstytuci-jnoġo Sudu № 3-rp/2012 vid 25.01.2012}

3) zabezpeġuje provedennä finansovoġi, cinovoġi, investycijnoġi ta podatkovovoġi polityky; polityky u sferakh praci j zajnätosti naseľennä, socialnoġo zakhystu, osvity, nauky i kulťury, okhorony pryrody, ekoloġičnoġi bezpeky i pryrodokorystuvannä;

{Oficijne tľumaġennä poloġennä punktu 3 statti 116 dyv. v Rišenni Konstytuci-jnoġo Sudu № 3-rp/2012 vid 25.01.2012}

4) rozrobläġe i zdijsnüġe zaġäľnoderġavni proġramy ekonomičnoġo, naukovotekhičnoġo, socialnoġo i kulťurnoġo rozvytku Ukraġiny;

5) zabezpeġuje rivni umovy rozvytku vsikh form vlasnosti; zdijsnüġe upravľinnä objektamy derġavnoġi vlasnosti vidpovidno do zakonu;

6) rozrobläġe proekt zakonu pro Derġavnyj büdġet Ukraġiny i zabezpeġuje vykonannä zatverġdenoġo Verkhovnoġu Radoġu Ukraġiny Derġavnoġo büdġetu Ukraġiny, podaje Verkhovnij Radi Ukraġiny zvit pro joġo vykonannä;

{Oficijne tľumaġennä poloġennä punktu 6 statti 116 dyv. v Rišenni Konstytuci-jnoġo Sudu № 3-rp/2012 vid 25.01.2012}

7) zdijsnüġe zakhody šġodo zabezpeġennä oboronozdatnosti i nacionalnoġi bezpeky Ukraġiny, ġromadškoġo porädku, borotby zi zloġčynnistü;

8) orġanizovuje i zabezpeġuje zdijsnennä zovnišnőekonomičnoġi diľalnosti Ukraġiny, mytnoġi spravy;

9) sprämovuje i koordynuje robotu ministerstv, inšykh orġaniv vykonavġoġi vlady;

9-1) utvorüġe, reorġanizovuje ta likvidovuje vidpovidno do zakonu ministerstva ta inši centralni orġany vykonavġoġi vlady, diľuġy v meġakh koštiv, peredbaġenykh na utrymannä orġaniv vykonavġoġi vlady;

{Stattü 116 dopovнено punktom 9-1 zġidno iz Zakonom № 742-VII vid 21.02.2014}

9-2) pryznaġaje na posady ta zvilnäġe z posad za podannäm Premjer-ministra Ukraġiny kerivnykiv centralnykh orġaniv vykonavġoġi vlady, jaki ne vkhodäť do skladu Kabinetu Ministriv Ukraġiny;

{Stattü 116 dopovнено punktom 9-2 zġidno iz Zakonom № 742-VII vid 21.02.2014}

10) zdijsnüġe inši povnovaġennä, vyznaġeni Konstytucijeġu ta zakonamy Ukraġiny.

{Punkt 10 statutu 116 v redakcii Zakonu № 742-VII vid 21.02.2014}

Statut 117. Kabinet Ministriv Ukrainy v mezakh svojei kompetenciji vydaje postanovy i rozporjadzennä, jaki je obovjazkovy do vykonannä.

Akty Kabinetu Ministriv Ukrainy pidpysuje Premjer-ministr Ukrainy.

Normatyvno-pravovi akty Kabinetu Ministriv Ukrainy, ministerstv ta inšykh centralnykh orhaniv vykonavčoji vlady pidlägajut rejestraciji v porädku, vstanovlenomu zakonom.

Statut 118. Vykonavču vladu v oblastakh i rajonakh, mistakh Kyjevi ta Sevastopoli zdijsnijuť miscevi deržavni administraciji.

{Oficijne tumačennä položennä častyny peršoji statutu 118 dyv. v Rišennakh Konstytucijnogo Sudu № 21-rp/2003 vid 25.12.2003, № 9-rp/2005 vid 13.10.2005}

Osoblyvosti zdijsnennä vykonavčoji vlady u mistakh Kyjevi ta Sevastopoli vyznačajutsä okremymy zakonamy Ukrainy.

{Oficijne tumačennä položennä častyny drugoji statutu 118 dyv. v Rišennakh Konstytucijnogo Sudu № 21-rp/2003 vid 25.12.2003, № 9-rp/2005 vid 13.10.2005}

Sklad miscevykh deržavnykh administracij formujuť ğolovy miscevykh deržavnykh administracij.

{Oficijne tumačennä položennä častyny tretöji statutu 118 dyv. v Rišenni Konstytucijnogo Sudu № 21-rp/2003 vid 25.12.2003}

Ğolovy miscevykh deržavnykh administracij pryznačajutsä na posadu i zvilňajutsä z posady Prezydentom Ukrainy za podannäm Kabinetu Ministriv Ukrainy.

{Oficijne tumačennä položennä častyny četvertoji statutu 118 dyv. v Rišennakh Konstytucijnogo Sudu № 21-rp/2003 vid 25.12.2003, № 9-rp/2005 vid 13.10.2005}

Ğolovy miscevykh deržavnykh administracij pry zdijsnenni svojikh povnovažen vidpovidalni pered Prezydentom Ukrainy i Kabinetom Ministriv Ukrainy, pidzvitni ta pidkontrolni orhanam vykonavčoji vlady vyščogo rivnä.

Miscevi deržavni administraciji pidzvitni i pidkontrolni radam u častyni povnovažen, deleğovanykh jim vidpovidnymy rajonnymy čy oblasnymy radamy.

Miscevi deržavni administraciji pidzvitni i pidkontrolni orhanam vykonavčoji vlady vyščogo rivnä.

Rišennä ğoliv miscevykh deržavnykh administracij, ščo superečat Konstytuciji ta zakonom Ukrainy, inšym aktam zakonodavstva Ukrainy, možut buty vidpovidno do zakonu skasovani Prezydentom Ukrainy abo ğolovoju miscevoji deržavnoji administraciji vyščogo rivnä.

Oblasna čy rajonna rada može vyslovvyty nedoviru ġolovi vidpovidnoji miscevoji derŹavnoji administraciji, na pidstavi čogo Prezydent Ukrainy pryjmaje rišennä i daje obgruntovanu vidpovid.

Jakščo nedoviru ġolovi rajonnoji čy oblasnoji derŹavnoji administraciji vyslovvyly dvi tretyny deputativ vid skladu vidpovidnoji rady, Prezydent Ukrainy pryjmaje rišennä pro vidstavku ġolovy miscevoji derŹavnoji administraciji.

Stattä 119. Miscevi derŹavni administraciji na vidpovidnij terytoriji zabezpečujut:

- 1) vykonannä Konstytuciji ta zakoniv Ukrainy, aktiv Prezidenta Ukrainy, Kabinetu Ministriv Ukrainy, inšykh orġaniv vykonavčoji vlady;
- 2) zakonnist i pravoporädok; doderŹannä prav i svobod ġromadän;
- 3) vykonannä derŹavnykh i reġionalnykh proġram socialno-ekonomičnoġo ta kulturnoġo rozvytku, proġram okhorony dovkillä, a v miscäkch kompaktnoġo proŹyvannä korinnykh narodiv i nacionalnykh menšyn - takož proġram jikh nacionalno-kulturnoġo rozvytku;
- 4) pidġotovku ta vykonannä vidpovidnykh oblasnykh i rajonnykh būdžetiv;
- 5) zvit pro vykonannä vidpovidnykh būdžetiv ta proġram;
- 6) vzajemodiju z orġanamy miscevoġo samovräduvannä;
- 7) realizaciju inšykh nadanykh derŹavuju, a takož deleġovanykh vidpovidnymy radamy povnovažej.

Stattä 120. Členy Kabinetu Ministriv Ukrainy, kerivnyky centralnykh ta miscevykh orġaniv vykonavčoji vlady ne majuť prava sumiščaty svoju službovu dijalnist z inšoju robotuju (krim vykladačkoji, naukovoji ta tvorčoji roboty u pozarobočyj čas), vkhodyty do skladu kerivnoġo orġanu čy naġlädovoji rady pidpryjemstva abo orġanizaciji, ščo maje na meti oderŹannä prybutku.

{Častyňa perša statti 120 v redakciji Zakonu № 742-VII vid 21.02.2014}

Orġanizacija, povnovažennä i porädok dijalnosti Kabinetu Ministriv Ukrainy, inšykh centralnykh ta miscevykh orġaniv vykonavčoji vlady vyznačajutsä Konstytucijeju i zakonamy Ukrainy.

{Rozdil VII "PROKURATURA" vyključeno na pidstavi Zakonu № 1401-VIII vid 02.06.2016}

Rozdil VIII PRAVOSUDDÄ

Stattä 124. Pravosuddä v Ukraini zdijsnūjut vyključno sudy.

Deleġuvannä funkcij sudiv, a takož pryvlasennä cykh funkcij inšymy orġanamy čy posadovymy osobamy ne dopuskajutsä.

Jurysdykcija sudiv pošyrüjetsä na bud-jakyj jurydyčnyj spir ta bud-jake kryminalne obvynuvačennä. U peredbačenykh zakonom vypadkakh sudy rozglädajuť takož inši spravy.

Zakonom može buty vyznačenyj obovjazkovyj dosudovyj porädok ureğulüvannä sporu.

Narod bezposerednö bere učast u zdijsnenni pravosuddä čerez prysäžnykh.

Ukrajina može vyznaty jurysdykciju Mižnarodnoğo kryminalnoğo sudu na umovakh, vyznačenykh Rymśkym statutom Mižnarodnoğo kryminalnoğo sudu.

{Častyna šosta statți 124 nabyraje čynnosti z 30.06.2019 - dyv. punkt 1 rozdilu II Zakonu № 1401-VIII vid 02.06.2016}

{Stattä 124 v redakciji Zakonu № 1401-VIII vid 02.06.2016}

Stattä 125. Sudoustrij v Ukraini budujetsä za pryncypamy terytorialnosti ta specializaciji i vyznačajetsä zakonom.

Sud utvorüjetsä, reorganizovujetsä i likvidovujetsä zakonom, proekt jakoğo vnosyť do Verkhovnoji Rady Ukrainy Prezydent Ukrainy pislä konsultacij z Vyščoju radoju pravosuddä.

Verkhovnyj Sud je najvyščym sudom u systemi sudoustroju Ukrainy.

Vidpovidno do zakonu možuť dijaty vyšči specializovani sudy.

Z metoju zakhystu prav, svobod ta interesiv osoby u sferi publicno-pravovykh vidnosyn dijuť administratyvni sudy.

Stvorennä nadzvyčajnykh ta osoblyvykh sudiv ne dopuskajetsä.

{Stattä 125 v redakciji Zakonu № 1401-VIII vid 02.06.2016}

Stattä 126. Nezaležniť i nedotorkanniť suddi ġarantujuťsä Konstytucijeju i zakonamy Ukrainy.

Vplyv na suddü u bud-jakyj sposib zaboronäjetsä.

Bez zğody Vyščoji rady pravosuddä suddü ne može buty zatrymano abo utrymuvano pid vartuju čy areštom do vynesennä obvynuvalnoğo vyroku sudom, za vynätkom zatrymannä suddi pid čas abo vidrazu ž pislä včynnennä täžkoğo abo osoblyvo täžkoğo zločynu.

Suddü ne može buty prytäğnuto do vidpovidalnosti za ukhvalene nym sudove rišennä, za vynätkom včynnennä zločynu abo dyscyplinarnoğo prostupku.

Suddä obijmaje posadu bezstrokovu.

Pidstavamy dlä zvilnennä suddi je:

- 1) nespromožniť vykonuvaty povnovažennä za stanom zdorovja;
- 2) porušennä suddeju vymoğ ščodo nesumisnosti;

- 3) včynennä istotnoho dyscyplinarnoho prostupku, ģrube čy systematyčne nekhtuvannä obovjazkamy, ščo je nesumisnym zi statusom suddi abo vyjavylo joĝo nevidpovidnist zajmanij posadi;
- 4) podannä zajavy pro vidstavku abo pro zvilnennä z posady za vlasnym bažannäm;
- 5) nezĝoda na perevedennä do inšoĝo sudu u razi likvidaciji čy reorĝinizaciji sudu, v jakomu suddä obijmaje posadu;
- 6) porušennä obovjazku pidtverdyty zakonnist džerela pokhodžennä majna.

Povnovažennä suddi prypynäjutsä u razi:

- 1) dosäĝnennä suddeju šistdesäty pjaty rokiv;
- 2) prypynennä ĝromadänstva Ukrajinu abo nabuttä suddeju ĝromadänstva inšoĝi deržavy;
- 3) nabrannä zakonnoji syly rišennäm sudu pro vyznannä suddi bezvisno vidsutnim abo oĝološennä pomerlym, vyznannä nedijezdatnym abo obmeženo dijezdatnym;
- 4) smerti suddi;
- 5) nabrannä zakonnoji syly obvynuvalnym vyrokom ščodo suddi za včynennäm zločynu.

Deržava zabezpečuje osobystu bezpeku suddi ta členiv joĝo simji.

{Stattä 126 v redakcii Zakonu № 1401-VIII vid 02.06.2016}

Stattä 127. Pravosuddä zdijsnäjut suddi. U vyznačenykh zakonom vypadkakh pravosuddä zdijsnäjetsä za učastü prysäžnykh.

Suddä ne može naležaty do polityčnykh partij, profspilok, braty učast u buďjakij polityčnij dijalnosti, maty predstavnyčyj mandat, obijmaty buďjaki inši oplachuvani posady, vykonuvaty inšu oplachuvanu robotu, krim naukovoji, vykladačkoji čy tvorčoji.

Na posadu suddi može buty pryznačenyj ĝromadänyn Ukrajinu, ne molodšyj trydcäty ta ne staršyj šistdesäty pjaty rokiv, jakyj maje vyšču jurydyčnu osvitu i staž profesijnoji dijalnosti u sferi prava ščonajmenše pjať rokiv, je kompetentnym, dobročesnym ta volodije deržavnoju movoju. Zakonom možuť buty prevedbačeni dodatkovy vymoĝy dlä pryznačennä na posadu suddi.

Dlä suddiv specializovanykh sudiv vidpovidno do zakonu možuť buty vsťanovleni inši vymoĝy ščodo osvity ta stažu profesijnoji dijalnosti.

{Stattä 127 v redakcii Zakonu № 1401-VIII vid 02.06.2016}

Stattä 128. Pryznačennä na posadu suddi zdijsnäjetsä Prezydentom Ukrajinu za podannäm Vyščoji rady pravosuddä v porädku, vstanovlenomu zakonom.

Pryznačennä na posadu suddi zdijsnïjetsä za konkursom, krim vypadkiv, vyznačenykh zakonom.

Ėolovu Verkhovnoġo Sudu obyraje na posadu ta zviľnäje z posady šläkhom tajemnoġo ġolosuvannä Plenum Verkhovnoġo Sudu v porädku, vstanovlenomu zakonom.

{Stattä 128 v redakcii Zakonu № 1401-VIII vid 02.06.2016}

Stattä 129. Suddä, zdijsnïjučy pravosuddä, je nezaležnym ta kerujetsä verkhovenstvom prava.

Osnovnymy zasadamy sudočynstva je:

- 1) rivništ usikh učasnykiv sudovoġo procesu pered zakonom i sudom;
- 2) zabezpečennä dovedenosti vyny;
- 3) zmaġalnist storin ta svoboda v nadanni nymy sudu svojikh dokaziv i u dovedenni pered sudom jikh perekonlyvosti;
- 4) pidtrymannä publičnoġo obvynuvačennä v sudi prokurorom;
- 5) zabezpečennä obvynuvačenomu prava na zakhyst;
- 6) ġlasništ sudovoġo procesu ta joġo povne fiksuvannä tekhnïčnymy zasobamy;
- 7) rozumni stroky rozġlädu spravy sudom;
- 8) zabezpečennä prava na apeläcijnyj pereġläd spravy ta u vyznačenykh zakonom vypadkakh - na kasacijne oskaržennä sudovoġo rišennä;
- 9) obovjazkovist sudovoġo rišennä.

Zakonom možuť buty vyznačeni takož inši zasady sudočynstva.

Sudočynstvo provadytsä suddeju odnoosobovo, kolegïjeju suddiv čy sudom prysäžnykh.

Za nepovaġu do sudu čy suddi vynni osoby prytäġajutsä do jurydyčnoji vidpovidalnosti.

{Stattä 129 v redakcii Zakonu № 1401-VIII vid 02.06.2016}

Stattä 129-1. Sud ukhvalïje rišennä imenem Ukrajinu. Sudove rišennä je obovjazkovym do vykonannä.

Deržava zabezpečuje vykonannä sudovoġo rišennä u vyznačenom zakonom porädku.

Kontroľ za vykonannäm sudovoġo rišennä zdijsnïje sud.

{Konstytuciju dopovнено statteju 129-1 zġidno iz Zakonom № 1401-VIII vid 02.06.2016}

Stattä 130. Deržava zabezpečuje finansuvannä ta naležni umovy dlä funkcionuvannä sudiv i dijalnosti suddiv. U Deržavnomu büdžeti Ukrajinu okremo vyznačajutsä vydatky na utrymannä sudiv z urakhuvannäm propozycij Vyščoji rady pravosuddä.

Rozmir vynağorody suddi vstanovlŭjetsä zakonom pro sudoustrij.

{Stattä 130 v redakciji Zakonu № 1401-VIII vid 02.06.2016}

Stattä 130-1. Dlä zakhystu profesijnykh interesiv suddiv ta vyrišennä pytaň vnutrišnŭji dijalnosti sudiv vidpovidno do zakonu dije suddivške samovrăduvannä.

{Konstytuciju dopovнено statteju 130-1 zğidno iz Zakonom № 1401-VIII vid 02.06.2016}

Stattä 131. V Ukrajinu dije Vyščä rada pravosuddä, jaka:

- 1) vnosyť podannä pro pryznačennä suddi na posadu;
- 2) ukhvalŭje rišennä stosovno porušennä suddeju čy prokurorom vymoğ ščodo nesumisnosti;
- 3) rozğlădaje skarğy na rišennä vidpovidnoğo orğanu pro prytağnennä do dyscyplinarnoji vidpovidalnosti suddi čy prokurora;
- 4) ukhvalŭje rišennä pro zviľnennä suddi z posady;
- 5) nadaje zğodu na zatrymannä suddi čy utrymannä joğo pid vartoju;
- 6) ukhvalŭje rišennä pro tymčasove vidstononennä suddi vid zdijsnennä pravosuddä;
- 7) vžyvaje zakhodiv ščodo zabezpečennä nezaležnosti suddiv;
- 8) ukhvalŭje rišennä pro perevedennä suddi z odnoğo sudu do inšoğo;
- 9) zdijsnŭje inši povnovažennä, vyznačeni cijeju Konstytucijeju ta zakonamy Ukrajinu.

Vyščä rada pravosuddä skladajetsä z dvadcäty odnoğo člena, z jakykh desätŭkh - obyraje zjizd suddiv Ukrajinu z čysla suddiv čy suddiv u vidstavci, dvokh - pryznačaje Prezydent Ukrajinu, dvokh - obyraje Verkhovna Rada Ukrajinu, dvokh - obyraje zjizd advokativ Ukrajinu, dvokh - obyraje vseukrajinska konferencija prokuroriv, dvokh - obyraje zjizd predstavnykiv jurydyčnykh vyščykh navčalnykh zakladiv ta naukovykh ustanov.

Porădok obrannä (pryznačennä) na posady členiv Vyščoji rady pravosuddä vyznačajetsä zakonom.

Ğolova Verkhovnoğo Sudu vkhodyť do skladu Vyščoji rady pravosuddä za posadoju.

Strok povnovažeň obranykh (pryznačenykh) členiv Vyščoji rady pravosuddä stanovyť čotyry roky. Odnä j ta ž osoba ne može obijmaty posadu člena Vyščoji rady pravosuddä dva stroky pospil.

Člen Vyšchoji rady pravosuddä ne može naležaty do polityčnykh partij, profspilok, braty učast u bud-jakij polityčnij dijalnosti, maty predstavnyčyj mandat, obijmaty bud-jaki inši oplačuvani posady (krim posady Ğolovy Verkhovnoĝo Sudu), vykonuvaty inšu oplačuvanu robotu, krim naukovoji, vykladačkoji čy tvorčkoji.

Člen Vyšchoji rady pravosuddä maje naležaty do pravnyčkoji profesiji ta vidpovidaty kryteriju polityčnoji nejtralnosti.

Zakonom možut buty peredbačeni dodatkovy vymoĝy do člena Vyšchoji rady pravosuddä.

Vyšča rada pravosuddä nabuvaje povnovažen za umovy obrannä (pryznačennä) ščonajmenše pjatnadcäty jiji členiv, sered jakykh bilšist stanovlät suddi.

Vidpovidno do zakonu v systemi pravosuddä utvorjutsä orĝany ta ustanovy dlä zabezpečennä doboru suddiv, prokuroriv, jikh profesijnoji pidĝotovky, očinuvannä, rozĝlädu sprav ščodo jikh dyscyplinarnoji vidpovidalnosti, finansovoĝo ta orĝanizacijnoĝo zabezpečennä sudiv.

{Stattä 131 v redakciji Zakonu № 1401-VIII vid 02.06.2016}

Stattä 131-1. V Ukrajinu dije prokuratura, jaka zdijsnjuje:

- 1) pidtrymannä publicnoĝo obvynuvačennä v sudi;
- 2) orĝanizaciju i procesualne kerivnyctvo dosudovym rozsliduvannäm, vyrišennä vidpovidno do zakonu inšykh pytaň pid čas kryminalnoĝo provadžennä, naĝläd za neĝlasnymy ta inšymy slidčymy i rozšukovymy dijamy orĝaniv pravoporädku;
- 3) predstavnyctvo interesiv deržavy v sudi u vyključnykh vypadkakh i v porädku, ščo vyznačeni zakonom.

Orĝanizacija ta porädok dijalnosti prokuratury vyznačajutsä zakonom.

Prokuraturu v Ukrajinu očoljuje Ğeneralnyj prokuror, jakoĝo pryznačaje na posadu ta zvilnäje z posady za zĝodoju Verkhovnoji Rady Ukrajinu Prezydent Ukrajinu.

Strok povnovažen Ğeneralnoĝo prokurora stanovyt šist rokiv. Odnaj ta ž osoba ne može obijmaty posadu Ğeneralnoĝo prokurora dva stroky pospil.

Dostrokove zvilnennä z posady Ğeneralnoĝo prokurora zdijsnujetsä vyključno u vypadkakh i z pidstav, vyznačenykh cijaju Konstytucijaju ta zakonom.

{Konstytuciju dopovнено statteju 131-1 zĝidno iz Zakonom № 1401-VIII vid 02.06.2016}

Stattä 131-2. Dlänadannä profesijnoji pravnyčkoji dopomoĝy v Ukrajinu dije advokatura.

Nezaležnist advokatury ĝarantujetsä.

Zasady orģanizaciji i dijalnosti advokatury ta zdijsnennä advokatskoji dijalnosti v Ukrajinu vyznačajutsä zakonom.

Vyključno advokat zdijsnŭje predstavnytvo inšoji osoby v sudi, a takož zakhyst vid kryminalnoģo obvynuvačennä.

Zakonom možuť buty vyznačeni vynätky ščodo predstavnytva v sudi u trudovykh sporakh, sporakh ščodo zakhystu socialnykh prav, ščodo vyboriv ta referendumiv, u maloznačnykh sporakh, a takož stosovno predstavnytva malolitnykh čy nepovnolitnykh osib ta osib, jaki vyznani sudom nedijezdatnymy čy dijezdatnist jakykh obmežena.

{Konstytuciju dopovнено statteju 131-2 zģidno iz Zakonom № 1401-VIII vid 02.06.2016}

Rozdil IX TERYTORIALNYJ USTRIJ UKRAJINY

Stattä 132. Terytorialnyj ustrij Ukrainy gruntujetsä na zasadakh jednosti ta cilisnosti deržavnoji terytoriji, pojednannä centralizaciji i decentralizaciji u zdijsnenni deržavnoji vlady, zbalansovanosti i socialno-ekonomičnoģo rozvytku reģioniv, z urakhuvannäm jikh istoryčnykh, ekonomičnykh, ekoloģičnykh, ģeoģrafičnykh i demoģrafičnykh osoblyvostej, etničnykh i kulturnykh tradycij.

Stattä 133. Systemu administratyvno-terytorialnoģo ustroju Ukrainy skladajut: Avtonomna Respublika Krym, oblasti, rajony, mista, rajony v mistakh, selyšča i sela.

{Oficijne tlumačennä častyny peršoji statti 133 dyv. v Rišenni Konstytucijnoģo Sudu № 11-rp/2001 vid 13.07.2001}

Do skladu Ukrainy vkhodät: Avtonomna Respublika Krym, Vinnyčka, Volynska, Dnipropetrovska, Donečka, Žytomyrska, Zakarpatska, Zaporizka, Ivano-Frankivska, Kyjivska, Kirovoģradska, Luģanska, Lvivska, Mykolajivska, Odeška, Poltavska, Rivnenška, Sumska, Ternopilška, Kharkivska, Khersonska, Khmelnyčka, Čerkaška, Černivečka, Černiģivska oblasti, mista Kyjiv ta Sevastopol.

Mista Kyjiv ta Sevastopol majuť specialnyj status, jakyj vyznačajetsä zakonamy Ukrainy.

{Oficijne tlumačennä poloģennä častyny tretöji statti 133 dyv. v Rišennäkh Konstytucijnoģo Sudu № 21-rp/2003 vid 25.12.2003, № 9-rp/2005 vid 13.10.2005}

Rozdil X AVTONOMNA RESPUBLIKA KRYM

Stattä 134. Avtonomna Respublika Krym je nevidjemnoju skladovuju častynuju Ukrainy i v mežakh povnovaģeň, vyznačenykh Konstytucijeju Ukrainy, vyrišuje pytannä, vidneseni do jiji vidannä.

Stattä 135. Avtonomna Respublika Krym maje Konstytuciju Avtonomnoji Respubliky Krym, jaku pryjmaje Verkhovna Rada Avtonomnoji Respubliky Krym

ta zatverďzuje Verkhovna Rada Ukrajiny ne menš jak polovynoju vid konstytucijnoho skladu Verkhovnoji Rady Ukrajiny.

Normatyvno-pravovi akty Verkhovnoji Rady Avtonomnoji Respubliky Krym ta rišennä Rady ministriv Avtonomnoji Respubliky Krym ne možut superečyty Konstytuciji i zakonam Ukrajiny ta pryjmajutsä vidpovidno do Konstytuciji Ukrajiny, zakoniv Ukrajiny, aktiv Prezydenta Ukrajiny i Kabinetu Ministriv Ukrajiny ta na jikh vykonannä.

Stattä 136. Predstavnyčym orġanom Avtonomnoji Respubliky Krym je Verkhovna Rada Avtonomnoji Respubliky Krym, deputaty jakoji obyrajutsä na osnovi zaġalnoho, rivnoho, prämoġo vyborčoho prava šläkhom tajemnoġo ġolosuvannä. Strok povnovažen Verkhovnoji Rady Avtonomnoji Respubliky Krym, deputaty jakoji obrani na čerġovykh vyborakh, stanovyt pjat rokov. Prypynennä povnovažen Verkhovnoji Rady Avtonomnoji Respubliky Krym maje naslidkom prypynennä povnovažen jiji deputativ.

{Častyna perša statti 136 v redakciji Zakoniv № 2952-VI vid 01.02.2011, № 742-VII vid 21.02.2014}

Čerġovi vybory do Verkhovnoji Rady Avtonomnoji Respubliky Krym vidbuvajutsä v ostannü nedilü žovtnä pjatoġo roku povnovažen Verkhovnoji Rady Avtonomnoji Respubliky Krym, obranoji na čerġovykh vyborakh.

{Stattü 136 dopovнено novoju častynoju zġidno iz Zakonamy № 2952-VI vid 01.02.2011, № 742-VII vid 21.02.2014}

{Oficijne tlumačennä položennä častyny druġoji statti 136 dyv. v Rišenni Konstytucijnoġo Sudu № 2-rp/2013 vid 29.05.2013}

Verkhovna Rada Avtonomnoji Respubliky Krym u mežakh svojikh povnovažen pryjmaje rišennä ta postanovy, jaki je obovjazkovymi do vykonannä v Avtonomnij Respublici Krym.

Urädom Avtonomnoji Respubliky Krym je Rada ministriv Avtonomnoji Respubliky Krym. Ģolova Rady ministriv Avtonomnoji Respubliky Krym pryznačajetsä na posadu ta zvilnäjetsä z posady Verkhovnoju Radoju Avtonomnoji Respubliky Krym za poġodžennäm iz Prezydentom Ukrajiny.

Povnovažennä, porädok formuvannä i dijaľnosti Verkhovnoji Rady Avtonomnoji Respubliky Krym i Rady ministriv Avtonomnoji Respubliky Krym vyznačajutsä Konstytucijeju Ukrajiny ta zakonamy Ukrajiny, normatyvno-pravovymi aktamy Verkhovnoji Rady Avtonomnoji Respubliky Krym z pytaň, vidnesenykh do jiji kompetenciji.

Pravosuddä v Avtonomnij Respublici Krym zdijsnũjetsä sudamy Ukrajiny.

{Častyna šosta statti 136 v redakciji Zakonu № 1401-VIII vid 02.06.2016}

Stattä 137. Avtonomna Respublika Krym zdijsnũje normatyvne reġulũvannä z pytaň:

- 1) sil'skoho gospodarstva i lisiv;
- 2) melioraciji i karjeriv;
- 3) hromads'kykh robit, remesel ta promysliv; blagodiinyctva;
- 4) mistobuduvannä i zhytlovoho gospodarstva;
- 5) turyzmu, hotel'noji spravy, jarmarkiv;
- 6) muzejiv, bibliotek, teatriv, in'sykh zakladiv kultury, istoryko-kulturnykh zapovidnykiv;
- 7) transportu zaгал'noho korystuvannä, avtošlakhiv, vodoprovodiv;
- 8) myslyvstva, rybalstva;
- 9) sanitarnoji i likarnänoji sluzhb.

Z motyviv nevidpovidnosti normatyvno-pravovykh aktiv Verkhovnoji Rady Avtonomnoji Respubliky Krym Konstytuciji Ukrainy ta zakonam Ukrainy Prezydent Ukrainy moze zupynyty diju cykh normatyvno-pravovykh aktiv Verkhovnoji Rady Avtonomnoji Respubliky Krym z odnočasnym zvernennäm do Konstytucijnogo Sudu Ukrainy ščodo jikh konstytucijnosti.

Stattä 138. Do vidannä Avtonomnoji Respubliky Krym naležyt:

- 1) pryznačennä vyboriv deputativ Verkhovnoji Rady Avtonomnoji Respubliky Krym, zatverdžennä skladu vyborčoji komisiji Avtonomnoji Respubliky Krym;
- 2) orhанизacija ta provedennä miscevykh referendumiv;
- 3) upravlinnä majnom, ščo naležyt Avtonomnij Respublici Krym;
- 4) rozroblennä, zatverdžennä ta vykonannä büdžetu Avtonomnoji Respubliky Krym na osnovi jedynoji podatkovoji i büdžetnoji polityky Ukrainy;
- 5) rozroblennä, zatverdžennä ta realizacija proghram Avtonomnoji Respubliky Krym z pytaň social'no-ekonomičnoho ta kulturnoho rozvytku, racional'noho pryrodokorystuvannä, okhorony dovkillä - vidpovidno do zaгал'noderžavnykh proghram;
- 6) vyznannä statusu miscevostej jak kurortiv; vstanovlennä zon sanitarnoji okhorony kurortiv;
- 7) učast u zabezpečenni prav i svobod hromadän, nacionalnoji zlağody, spryjannä okhoroni pravoporädku ta hromads'koji bezpeky;
- 8) zabezpečennä funkcionuvannä i rozvytku deržavnoji ta nacionalnykh mov i kultur v Avtonomnij Respublici Krym; okhorona i vykorystannä pamjatok istoriji;
- 9) učast u rozroblenni ta realizaciji deržavnykh proghram povernennä deportovanykh narodiv;

10) inicijuvannä vvedennä nadzvyčajnoho stanu ta vstanovlennä zon nadzvyčajnoji ekoloģičnoji sytuaciji v Avtonomnij Respublici Krym abo v okremykh jiji miscevostäkh.

Zakonomy Ukrajinny Avtonomnij Respublici Krym možut buty deleģovani takoz inši povnovažennä.

Stattä 139. V Avtonomnij Respublici Krym dije Predstavnytstvo Prezydenta Ukrajinny, status jakoģo vyznačajetsä zakonom Ukrajinny.

Rozdil XI MISCEVE SAMOVRAĐUVANNÄ

Stattä 140. Misceve samovrăduvannä je pravom terytorialnoji ģromady - žyteliv sela čy dobrovilnoģo objednannä u silsku ģromadu žyteliv kilkokh sil, selyšča ta mista - samostijno vyrišuvaty pytannä miscevoģo značennä v mežakh Konstytuciji i zakoniv Ukrajinny.

{Oficijne tľumačennä častyny peršoji statti 140 dyv. v Rišennäkh Konstytucijnogo Sudu № 12-rp/2002 vid 18.06.2002, № 21-rp/2003 vid 25.12.2003}

Osoblyvosti zdijsnennä miscevoģo samovrăduvannä v mistakh Kyjevi ta Sevastopoli vyznačajutsä okremymy zakonomy Ukrajinny.

{Oficijne tľumačennä poloģennä častyny druģoji statti 140 dyv. v Rišennäkh Konstytucijnogo Sudu № 21-rp/2003 vid 25.12.2003, № 9-rp/2005 vid 13.10.2005}

Misceve samovrăduvannä zdijsnűjetsä terytorialnoju ģromadoju v porădku, vs-tanovlenomu zakonom, jak bezposerednő, tak i čerez orģany miscevoģo samovrăduvannä: silski, selyščni, miški rady ta jikh vykonavči orģany.

{Oficijne tľumačennä poloģennä častyny tretőji statti 140 dyv. v Rišenni Konstytucijnogo Sudu № 21-rp/2003 vid 25.12.2003}

Orģanamy miscevoģo samovrăduvannä, ščo predstavľajuť spilni interesy terytorialnykh ģromad sil, selyšč ta mist, je rajonni ta oblasni rady.

Pytannä orģanizaciji upravlinnä rajonamy v mistakh naležyt do kompetenciji miškykh rad.

{Oficijne tľumačennä častyny pjatoji statti 140 dyv. v Rišenni Konstytucijnogo Sudu № 11-rp/2001 vid 13.07.2001}

Silski, selyščni, miški rady možut dozvolăty za iniciatyvoju žyteliv stvorűvaty budynkovi, vulyčni, kvartalni ta inši orģany samoorģanizaciji naselennä i nadilăty jikh častynuju vlasnoji kompetenciji, finansiv, majna.

Stattä 141. Do skladu silskoji, selyščnoji, miškoji, rajonnoji, oblasnoji rady vkhodăt deputaty, jaki obyrajutsä žytelămy sela, selyšča, mista, rajonu, oblasti na osnovi zaģalnoģo, rivnoģo, prămoģo vyborčogo prava šľăkhom tajemnoģo ģolosuvannä. Strok povnovažen silskoji, selyščnoji, miškoji, rajonnoji, oblasnoji rady, deputaty jakoji obrani na čerģovykh vyborakh, stanovyť pjat rokov.

Prypynennä povnovažen silškoji, selyščnoji, miškoji, rajonnoji, oblasnoji rady maje naslidkom prypynennä povnovažen deputativ vidpovidnoji rady.

{Častyna perša statti 141 v redakcii Zakoniv № 2952-VI vid 01.02.2011, № 742-VII vid 21.02.2014}

Terytorialni ģromady na osnovi zaġalnoġo, rivnoġo, prāmoġo vyborġoġo prava obyrajut šlākhom tajemnoġo ġolosuvannā vidpovidno silškoġo, selyščnoġo, miškoġo ġolovu, jakyj oġolūje vykonavġyj orġan rady ta ġolovuje na jiji zasidannākh. Strok povnovažen silškoġo, selyščnoġo, miškoġo ġolovy, obranoġo na ġerġovykh vyborakh, stanovyť pjat rokov.

{Častyna druga statti 141 v redakcii Zakoniv № 2952-VI vid 01.02.2011, № 742-VII vid 21.02.2014}

Ģerġovi vybory silškykh, selyščnykh, miškykh, rajonnykh, oblasnykh rad, silškykh, selyščnykh, miškykh ġoliv vidbuvajutsā v ostannū nedilū žovtnā pjatoġo roku povnovažen vidpovidnoji rady ġy vidpovidnoġo ġolovy, obranykh na ġerġovykh vyborakh.

{Stattū 141 dopovнено novuju ġastynuju zġidno iz Zakonamy № 2952-VI vid 01.02.2011, № 742-VII vid 21.02.2014}

{Oficijne tlumaġennā poloġennā ġastyny tretōji statti 141 dyv. v Rišenni Konstytucijnoġo Sudu № 2-rp/2013 vid 29.05.2013}

Status ġoliv, deputativ i vykonavġykh orġaniv rady ta jikhni povnovaġennā, porādok utvorennā, reorġinizacii, likvidacii vyznaġajutsā zakonom.

Ģolova rajonnoji ta ġolova oblasnoji rady obyrajutsā vidpovidnoju radoju i oġolūjut vykonavġyj aparat rady.

Stattā 142. Materialnoju i finansovuju osnovuju miscevoġo samovrāduvannā je rukhome i nerukhome majno, dokhody miscevykh būdġetiv, inši košty, zemlā, pryrodni resursy, šġo je u vlasnosti terytorialnykh ġromad sil, selyšč, mist, rajoniv u mistakh, a takoġ objekty jikhnōji spilnoji vlasnosti, šġo perebuvajut v upravlinni rajonnykh i oblasnykh rad.

{Oficijne tlumaġennā ġastyny peršoji statti 142 dyv. v Rišenni Konstytucijnoġo Sudu № 11-rp/2001 vid 13.07.2001}

Terytorialni ġromady sil, selyšč i mist moġut objednavaty na doġovirnykh zasadakh objekty komunalnoji vlasnosti, a takoġ košty būdġetiv dlā vykonannā spilnykh proektiv abo dlā spilnoġo finansuvannā (utrymannā) komunalnykh pidpryjemstv, orġinizacij i ustanov, stvorūvaty dlā cōġo vidpovidni orġany i sluġby.

Derġava bere uġast u formuvanni dokhodiv būdġetiv miscevoġo samovrāduvannā, finansovo pidtrymuje misceve samovrāduvannā. Vytraty orġaniv miscevoġo samovrāduvannā, šġo vynykly vnaslidok rišen orġaniv derġavnoji vlady, kompensujutsā derġavuju.

Stattä 143. Terytorialni ġromady sela, selyšča, mista bezposerednő abo čerez utvoreni nymy orġany miscevoġo samovrăduvannă upravlăjuť majnom, ščo je v komunalnij vlasnosti; zatverdžujuť proġramy socialno-ekonomičnoġo ta kulturnoġo rozvytku i kontroljuť jikh vykonannă; zatverdžujuť būdžety vidpovidnykh administratyvno-terytorialnykh odynyč i kontroljuť jikh vykonannă; vstanovljuť miscevi podatky i zbory vidpovidno do zakonu; zabezpečujuť provedennă miscevykh referendumiv ta realizaciju jikh rezultativ; utvorjuť, reorġanizovujuť ta likvidovujuť komunalni pidpryjemstva, orġanizaciji i ustanovy, a takož zdijsnjuť kontrol za jikh dijalnistju; vyrišujuť inši pytannă miscevoġo značennă, vidneseni zakonom do jikhnoj kompetenciji.

{Oficijne tlumačennă položen častyny peršoji statti 143 dyv. v Rišenni Konstytucijnoġo Sudu № 10-rp/2010 vid 01.04.2010}

Oblasni ta rajonni rady zatverdžujuť proġramy socialno-ekonomičnoġo ta kulturnoġo rozvytku vidpovidnykh oblastej i rajoniv ta kontroljuť jikh vykonannă; zatverdžujuť rajonni i oblasni būdžety, jaki formujuťsă z koštiv deržavnoġo būdžetu dlă jikh vidpovidnoġo rozpodilu miž terytorialnymy ġromadamy abo dlă vykonannă spiľnykh proektiv ta z koštiv, zalučenykh na doġovirnykh zasдах z miscevykh būdžetiv dlă realizaciji spiľnykh socialno-ekonomičnykh i kulturnykh proġram, ta kontroljuť jikh vykonannă; vyrišujuť inši pytannă, vidneseni zakonom do jikhnoj kompetenciji.

Orġanam miscevoġo samovrăduvannă možuť nadavatysă zakonom okremi povnovažennă orġaniv vykonavčoji vlady. Deržava finansuje zdijsnennă cykh povnovažen u povnomu obsăzi za rakhunok koštiv Deržavnoġo būdžetu Ukrajinyny abo šlăkhom vidnesennă do miscevoġo būdžetu u vstanovlenomu zakonom porădku okremykh zaġalnoderžavnykh podatkiv, peredaje orġanam miscevoġo samovrăduvannă vidpovidni objekty deržavnoj vlasnosti.

Orġany miscevoġo samovrăduvannă z pytaň zdijsnennă nymy povnovažen orġaniv vykonavčoji vlady pidkontrolni vidpovidnym orġanam vykonavčoji vlady.

Stattă 144. Orġany miscevoġo samovrăduvannă v mežakh povnovažen, vyznačenykh zakonom, pryjmajuť rišennă, jaki je obovjazkovy do vykonannă na vidpovidnij terytoriji.

Rišennă orġaniv miscevoġo samovrăduvannă z motyviv jikh nevidpovidnosti Konstytuciji čy zakonom Ukrajinyny zupynăjuťsă u vstanovlenomu zakonom porădku z odočasnym zvernennăm do sudu.

{Oficijne tlumačennă položen statti 144 dyv. v Rišenni Konstytucijnoġo Sudu Ukrajinyny № 7-rp/2009 vid 16.04.2009}

Stattă 145. Prava miscevoġo samovrăduvannă zakhyščajutsă v sudovomu porădku.

Stattă 146. Inši pytannă orġanizaciji miscevoġo samovrăduvannă, formuvannă, dijalnosti ta vidpovidalnosti orġaniv miscevoġo samovrăduvannă vyznačajutsă

zakonom.

Rozdil XII KONSTYTUCIJNYJ SUD UKRAJINY

Stattä 147. Konstytucijnyj Sud Ukrainy vyrišuje pytannä pro vidpovidnist Konstytuciji Ukrainy zakoniv Ukrainy ta u peredbačenykh cijeu Konstytucijeju vypadkakh inšykh aktiv, zdijsnŭje oficijne tlumačennä Konstytuciji Ukrainy, a takož inši povnovažennä vidpovidno do cijei Konstytuciji.

Dijaľnist Konstytucijnoho Sudu Ukrainy gruntujetsä na pryncypakh verkhoventstva prava, nezaležnosti, koležialnosti, ģlasnosti, obgruntovanosti ta obovjazkovosti ukhvalenykh nym rišeň i vysnovkiv.

{Stattä 147 v redakciji Zakonu № 1401-VIII vid 02.06.2016}

Stattä 148. Do skladu Konstytucijnoho Sudu Ukrainy vkhodät visimnadčät suddiv Konstytucijnoho Sudu Ukrainy.

Prezydent Ukrainy, Verkhovna Rada Ukrainy ta zjizd suddiv Ukrainy pryznačajut po šist suddiv Konstytucijnoho Sudu Ukrainy.

Vidbir kandydatur na posadu suddi Konstytucijnoho Sudu Ukrainy zdijsnŭjetsä na konkursnykh zasadakh u vyznačenomu zakonom porädku.

Suddeju Konstytucijnoho Sudu Ukrainy može buty ģromadänyn Ukrainy, jakyj volodije deržavnoju movoju, na deň pryznačennä dosäğ soroka rokiv, maje vyšču jurydyčnu osvitu i staž profesijnoji dijaľnosti u sferi prava ščonajmenše pjatnadčät rokiv, vysoki moraľni jakosti ta je pravnykom iz vyznanym rivnem kompetentnosti.

Suddä Konstytucijnoho Sudu Ukrainy ne može naležaty do polityčnykh partij, prospilok, braty učast u bud-jakij polityčnij dijaľnosti, maty predstavnyčyj mandat, obijmaty bud-jaki inši oplačuvani posady, vykonuvaty inšu oplačuvanu robotu, krim naukovoji, vykladačkoji čy tvorčoji.

Suddä Konstytucijnoho Sudu Ukrainy pryznačajetsä na devjať rokiv bez prava buty pryznačenyym povtorno.

Suddä Konstytucijnoho Sudu Ukrainy nabuvaje povnovažeň z dnä skladennä nym prysägy na specialnomu plenarnomu zasidanni Sudu.

Konstytucijnyj Sud Ukrainy na specialnomu plenarnomu zasidanni Sudu obyraje zi svoġo skladu Ģolovu šläkhom tajemnoġo ģolosuvannä lyše na odyň tryričnyj strok.

{Stattä 148 v redakciji Zakonu № 1401-VIII vid 02.06.2016}

Stattä 148-1. Deržava zabezpečuje finansuvannä ta naležni umovy dlä dijaľnosti Konstytucijnoho Sudu Ukrainy. U Deržavnomu būdžeti Ukrainy okremo vyznačajutsä vydatky na dijaľnist Sudu z urakhuvannäm propozycij joġo Ģolovy.

Rozmir vynaġorody suddi Konstytucijnoho Sudu Ukrainy vstanovľujetsä zakonom pro Konstytucijnyj Sud Ukrainy.

{Konstytuciju dopovneno statteju 148-1 zгідno iz Zakonom № 1401-VIII vid 02.06.2016}

Stattä 149. Nezaležnist i nedotorkannist suddi Konstytucijnogo Sudu Ukrainy garantujutsä Konstytucijeju i zakonamy Ukrainy.

Vplyv na suddü Konstytucijnogo Sudu Ukrainy u bud-jakyj sposib zaboronä-jetsä.

Bez zghody Konstytucijnogo Sudu Ukrainy suddü Konstytucijnogo Sudu Ukrainy ne može buty zatrymano abo utrymuvano pid vartuju čy areštom do vynesennä obvynuvalnogo vyroku sudom, za vynätkom zatrymannä suddi pid čas abo vidrazu ž pislä včynennä täžkožo abo osoblyvo täžkožo zločynu.

Suddü Konstytucijnogo Sudu Ukrainy ne može buty prytägnuto do vidpovidalnosti za ğolosuvannä u zvjazku z ukhvalennäm Sudom rišeñ ta nadannä nym vysnovkiv, za vynätkom včynennä zločynu abo dyscyplinarnogo prostupku.

Deržava zabezpečuje osobystu bezpeku suddi Konstytucijnogo Sudu Ukrainy ta členiv joĝo simji.

{Stattä 149 v redakciji Zakonu № 1401-VIII vid 02.06.2016}

Stattä 149-1. Povnovažennä suddi Konstytucijnogo Sudu Ukrainy prypnäjutsä u razi:

- 1) zakinčennä stroku joĝo povnovažeñ;
- 2) dosäğennä nym simdesäty rokiv;
- 3) prypynennä ğromadänstva Ukrainy abo nabuttä nym ğromadänstva inšoju deržavy;
- 4) nabrannä zakonnoji syly rišennäm sudu pro vyznannä joĝo bezvisno vidsutnim abo oĝološennä pomerlym, vyznannä nedijezdatnym abo obmeženo dijezdatnym;
- 5) nabrannä zakonnoji syly obvynuvalnym vyrokom ščodo nöĝo za včynennä nym zločynu;
- 6) smerti suddi Konstytucijnogo Sudu Ukrainy.

Pidstavamy dlä zvilnennä suddi Konstytucijnogo Sudu Ukrainy z posady je:

- 1) nespromožnist vykonuvaty svoji povnovažennä za stanom zdorovja;
- 2) porušennä nym vymož ščodo nesumisnosti;
- 3) včynennä nym istotnogo dyscyplinarnogo prostupku, ĝrube čy systematyčne nekhtuvannä svojimy obovjazkamy, ščo je nesumisnym zi statusom suddi Sudu abo vyjavylo joĝo nevidpovidnist zajmanij posadi;
- 4) podannä nym zajavy pro vidstavku abo pro zvilnennä z posady za vlasnym bažannäm.

Rišennä pro zvilnennä z posady suddi Konstytucijnogo Sudu Ukrainy Sud ukhvaljuje ščonajmenše dvoma tretynamy vid jožo konstytucijnogo skladu.

{Konstytuciju dopovneno statteju 149-1 zгідno iz Zakonom № 1401-VIII vid 02.06.2016}

Stattä 150. Do povnovažen Konstytucijnogo Sudu Ukrainy naležyt:

1) vyrišennä pytaň pro vidpovidništ Konstytuciji Ukrainy (konstytucijnist):

zakoniv ta inšykh pravovykh aktiv Verkhovnoji Rady Ukrainy;

{Oficijne tlumačennä položennä abzacu drugogo punktu 1 častyny peršoji statti 150 dyv. v Rišenni Konstytucijnogo Sudu № 7-rp/2002 vid 27.03.2002}

aktiv Prezydenta Ukrainy;

{Oficijne tlumačennä položennä abzacu tretogo punktu 1 častyny peršoji statti 150 dyv. v Rišenni Konstytucijnogo Sudu № 7-rp/2002 vid 27.03.2002}

aktiv Kabinetu Ministriv Ukrainy;

pravovykh aktiv Verkhovnoji Rady Avtonomnoji Respubliky Krym;

{Abzac šostyj častyny peršoji statti 150 vyključeno na pidstavi Zakonu № 1401-VIII vid 02.06.2016}

2) oficijne tlumačennä Konstytuciji Ukrainy;

{Punkt 2 častyny peršoji statti 150 iz zminamy, vnesenymy zгідno iz Zakonom № 1401-VIII vid 02.06.2016}

3) zdijsnennä inšykh povnovažen, peredbačenykh Konstytucijeju Ukrainy.

{Častynu peršu statti 150 dopovneno punktom 3 zгідno iz Zakonom № 1401-VIII vid 02.06.2016}

Pytannä, peredbačeni punktamy 1, 2 častyny peršoji cijeji statti, rozglädajutsä za konstytucijnymy podannämy: Prezydenta Ukrainy; ščonajmenše soroka pjaty narodnykh deputativ Ukrainy; Verkhovnoho Sudu; Upovnovaženoho Verkhovnoji Rady Ukrainy z prav lüdyny; Verkhovnoji Rady Avtonomnoji Respubliky Krym.

{Častyna druga statti 150 v redakciji Zakonu № 1401-VIII vid 02.06.2016}

Stattä 151. Konstytucijnyj Sud Ukrainy za zvernennäm Prezydenta Ukrainy, abo ščonajmenše soroka pjaty narodnykh deputativ Ukrainy, abo Kabinetu Ministriv Ukrainy nadaže vysnovky pro vidpovidništ Konstytuciji Ukrainy čynnykh mižnarodnykh doğovoriv Ukrainy abo tykh mižnarodnykh doğovoriv, ščo vnosätsä do Verkhovnoji Rady Ukrainy dlä nadannä zğody na jikh obovjazkovist.

Konstytucijnyj Sud Ukrainy za zvernennäm Prezydenta Ukrainy abo ščonajmenše soroka pjaty narodnykh deputativ Ukrainy nadaže vysnovky pro vid-

povidnišť Konstytuciji Ukrajiny (konstytucijnist) pytaň, jaki proponujutsä dlä vynesennä na vseukrajinskij referendum za narodnoju iniciatyvoju.

Za zvernennäm Verkhovnoji Rady Ukrajiny Konstytucijnij Sud Ukrajiny nadaje vysnovok ščodo doderžannä konstytucijnoji procedury rozsliduvannä i rozğlädu spravy pro usunennä Prezydenta Ukrajiny z posta v porädku impičmentu.

{Stattä 151 v redakciji Zakonu № 1401-VIII vid 02.06.2016}

Stattä 151-1. Konstytucijnij Sud Ukrajiny vyrišuje pytannä pro vidpovidnišť Konstytuciji Ukrajiny (konstytucijnist) zakonu Ukrajiny za konstytucijnuju skarğoju osoby, jaka vvažaje, ščo zastosovanyj v ostatočnomu sudovomu rišenni v jiji spravi zakon Ukrajiny superečyť Konstytuciji Ukrajiny. Konstytucijna skarğa može buty podana v razi, jakščo vsi inši nacionalni zasoby jurydyčnoğo zakhystu vyčerpano.

{Konstytuciju dopovneno statteju 151-1 zğidno iz Zakonom № 1401-VIII vid 02.06.2016}

Stattä 151-2. Rišennä ta vysnovky, ukhvaleni Konstytucijnym Sudom Ukrajiny, je obovjazkovy, ostatočny, i ne možuť buty oskarženi.

{Konstytuciju dopovneno statteju 151-2 zğidno iz Zakonom № 1401-VIII vid 02.06.2016}

Stattä 152. Zakony ta inši akty za rišennäm Konstytucijnoğo Sudu Ukrajiny vyznajutsä nekonstytucijnymy povnistü čy v okremij častyni, jakščo vony ne vidpovidajuť Konstytuciji Ukrajiny abo jakščo bula porušena vstanovlena Konstytucijeju Ukrajiny procedura jikh rozğlädu, ukhvalennä abo nabrannä nymy čynnosti.

{Častyna perša statti 152 iz zminamy, vnesenymy zğidno iz Zakonom № 1401-VIII vid 02.06.2016}

Zakony, inši akty abo jikh okremi položennä, ščo vyznani nekonstytucijnymy, vtračajuť čynnist z dnä ukhvalennä Konstytucijnym Sudom Ukrajiny rišennä pro jikh nekonstytucijnist, jakščo inše ne vstanovleno samym rišennäm, ale ne raniše dnä joğo ukhvalennä.

{Častyna druga statti 152 v redakciji Zakonu № 1401-VIII vid 02.06.2016}

Materialna čy moralna škoda, zavdana fizyčnym abo jurydyčnym osobam aktamy i dijamy, ščo vyznani nekonstytucijnymy, vidškodovujutsä deržavoj u vstanovlenomu zakonom porädku.

Stattä 153. Porädok orğанизaciji ta dijalnosti Konstytucijnoğo Sudu Ukrajiny, status suddiv Sudu, pidstavy i porädok zvernennä do Sudu, procedura rozğlädu nym sprav i vykonannä rišeň Sudu vyznačajuť Konstytucijeju Ukrajiny ta zakonom.

{Stattä 153 v redakciji Zakonu № 1401-VIII vid 02.06.2016}

Rozdil XIII VNESENNÄ ZMIN DO KONSTYTUCIJI UKRAJINY

Stattä 154. Zakonoproekt pro vnesennä zmin do Konstytuciji Ukrainy može buty podanyj do Verkhovnoji Rady Ukrainy Prezydentom Ukrainy abo ne menš jak tretynuju narodnykh deputativ Ukrainy vid konstytucijnogo skladu Verkhovnoji Rady Ukrainy.

Stattä 155. Zakonoproekt pro vnesennä zmin do Konstytuciji Ukrainy, krim rozdilu I "Zağalni zasady", rozdilu III "Vybory. Referendum" i rozdilu XIII "Vnesennä zmin do Konstytuciji Ukrainy", poperednö skhvalenyj bilšistü vid konstytucijnogo skladu Verkhovnoji Rady Ukrainy, vvažajetsä pryjnatym, jakščo na nastupnij čerğovij sesiji Verkhovnoji Rady Ukrainy za nogo proğolosuvalo ne menš jak dvi tretyny vid konstytucijnogo skladu Verkhovnoji Rady Ukrainy.

{Oficijne tlumačennä položennä statiti 155 dyv. v Rišenni Konstytucijnogo Sudu № 1-rp/2016 vid 15.03.2016}

Stattä 156. Zakonoproekt pro vnesennä zmin do rozdilu I "Zağalni zasady", rozdilu III "Vybory. Referendum" i rozdilu XIII "Vnesennä zmin do Konstytuciji Ukrainy" podajetsä do Verkhovnoji Rady Ukrainy Prezydentom Ukrainy abo ne menš jak dvoma tretynamy vid konstytucijnogo skladu Verkhovnoji Rady Ukrainy i, za umovy joğo pryjnatä ne menš jak dvoma tretynamy vid konstytucijnogo skladu Verkhovnoji Rady Ukrainy, zatverdžujetsä vseukrajinskym referendumom, jakyj pryznačajetsä Prezydentom Ukrainy.

Povtorne podannä zakonoproektu pro vnesennä zmin do rozdiliv I, III i XIII cijej Konstytuciji z odnogo j toğo samogo pytannä možlyve lyše do Verkhovnoji Rady Ukrainy nastupnogo sklykannä.

Stattä 157. Konstytucija Ukrainy ne može buty zminena, jakščo zminy peredbačajut skasuvannä čy obmezennä prav i svobod lüdyny i ġromadänyna abo jakščo vony sprämovani na likvidaciju nezaležnosti čy na porušennä terytorialnoji cilisnosti Ukrainy.

Konstytucija Ukrainy ne može buty zminena v umovakh vojennoğo abo nadzvyčajnoğo stanu.

Stattä 158. Zakonoproekt pro vnesennä zmin do Konstytuciji Ukrainy, jakyj rozğlädavsä Verkhovnoju Radoju Ukrainy, i zakon ne buv pryjnatyj, može buty podanyj do Verkhovnoji Rady Ukrainy ne raniše niž čerez rik z dnä pryjnatä rišennä ščodo cogo zakonoproektu.

Verkhovna Rada Ukrainy protäğom stroku svojikh povnovažen ne može dviči zminüvaty odni j ti sami položennä Konstytuciji Ukrainy.

{Oficijne tlumačennä položennä častyny drugoji statiti 158 dyv. v Rišenni Konstytucijnogo Sudu № 8-rp/98 vid 09.06.98}

Stattä 159. Zakonoproekt pro vnesennä zmin do Konstytuciji Ukrainy rozğlädajetsä Verkhovnoju Radoju Ukrainy za najavnosti vysnovku Konstytucijnogo Sudu Ukrainy ščodo vidpovidnosti zakonoproektu vymoğam statej 157 i 158 cijej Konstytuciji.

{Oficijne tlumačennä statti 159 dyv. v Rišenni Konstytucijnogo Sudu № 8-rp/98 vid 09.06.98}

Rozdil XIV PRYKINCEVI POLOŽENNA

Stattä 160. Konstytucija Ukrainy nabuvaje čynnosti z dnä jiji pryjnättä.

{Oficijne tlumačennä statti 160 dyv. v Rišenni Konstytucijnogo Sudu № 4-zp vid 03.10.97}

Stattä 161. Deň pryjnättä Konstytuciji Ukrainy je deržavnym svätom - Dnem Konstytuciji Ukrainy.

Rozdil XV PEREKHIDNI POLOŽENNA

1. Zakony ta inši normatyvni akty, pryjnäti do nabuttä čynnosti cijeu Konstytucijeju, je čynnymy u častyni, ščo ne superečyť Konstytuciji Ukrainy.

2. Verkhovna Rada Ukrainy pislä pryjnättä Konstytuciji Ukrainy zdijsnüje povnovažennä, peredbačeni cijeu Konstytucijeju.

Čerğovi vybory do Verkhovnoji Rady Ukrainy provodätsä u berezni 1998 roku.

{Oficijne tlumačennä punktu 2 Perekhidnykh položen dyv. v Rišenni Konstytucijnogo Sudu № 1-zp vid 13.05.97}

3. Čerğovi vybory Prezydenta Ukrainy provodätsä v ostannü nedilü žovtnä 1999 roku.

4. Prezydent Ukrainy protäğom trökh rokiv pislä nabuttä čynnosti Konstytucijeju Ukrainy maje pravo vydavaty skhvaleni Kabinetom Ministriv Ukrainy i skripleni pidpysom Premjer-ministra Ukrainy ukazy z ekonomičnykh pytaň, ne vreğulövanykh zakonamy, z odnočasnym podannäm vidpovidnogo zakonoproektu do Verkhovnoji Rady Ukrainy v porädku, vstanovlenomu statteju 93 cijei Konstytuciji.

Takyj ukaz Prezydenta Ukrainy vstupaje v diju, jakščo protäğom trydcäty kalendarnykh dniv z dnä podannä zakonoproektu (za vynätkom dniv mižsesijnogo periodu) Verkhovna Rada Ukrainy ne pryjme zakon abo ne vidkhylyť podanyj zakonoproekt bilšistü vid jiji konstytucijnogo skladu, i dije do nabrannä čynnosti zakonom, pryjnatym Verkhovnoju Radoju Ukrainy z cykh pytaň.

5. Kabinet Ministriv Ukrainy formujetsä vidpovidno do cijei Konstytuciji protäğom trökh misäciv pislä nabuttä neju čynnosti.

6. Konstytucijnij Sud Ukrainy formujetsä vidpovidno do cijei Konstytuciji protäğom trökh misäciv pislä nabuttä neju čynnosti. Do stvorennä Konstytucijnogo Sudu Ukrainy tlumačennä zakoniv zdijsnüje Verkhovna Rada Ukrainy.

7. Ğolovy miscevykh deržavnykh administracij pislä nabuttä čynnosti cijeu Konstytucijeju nabuvajuť statusu ğoliv miscevykh deržavnykh administracij zğidno zi statteju 118 cijei Konstytuciji, a pislä obrannä ğoliv vidpovidnykh rad skladajuť povnovažennä ğoliv cykh rad.

8. Silški, selyščni, miški rady ta ġolovy cykh rad pislä nabuttä čynnosti Konstytucijeju Ukrainy zdijsnŭjuť vyznačeni neju povnovažennä do obrannä novoġo skladu cykh rad u berezni 1998 roku.

Rajonni ta oblasni rady, obrani do nabuttä čynnosti cijeju Konstytucijeju, zdijsnŭjuť vyznačeni neju povnovažennä do sformuvannä novoġo skladu cykh rad vidpovidno do Konstytuciji Ukrainy.

Rajonni v mistakh rady ta ġolovy cykh rad pislä nabuttä čynnosti cijeju Konstytucijeju zdijsnŭjuť svoji povnovažennä vidpovidno do zakonu.

9. Prokuratura prodovžuje vykonuvaty vidpovidno do čynnykh zakoniv funkciju dosudovoġo rozsliduvannä do počatku funkcionuvannä orġaniv, jakym zakonom buduť peredani vidpovidni funkciji, a takož funkciju naġlädu za doderžannäm zakoniv pry vykonanni sudovykh rišeň u kryminalnykh spravakh, pry zastosuvanni inšykh zakhodiv prymusovoġo kharakteru, povjazanykh z obmežennäm osobystoji svobody ġromadän, - do nabrannä čynnosti zakonom pro stvorennä podvijnoji systemy reġulärnykh penitenciarnykh inspekcijs.

{Punkt 9 rozdilu XV v redakciji Zakonu № 1401-VIII vid 02.06.2016}

10. Do prynättä zakoniv, ščo vyznačajuť osoblyvosti zdijsnennä vykonavčoji vлады v mistakh Kyjevi ta Sevastopoli vidpovidno do statti 118 cijeji Konstytuciji, vykonavču vладu v cykh mistakh zdijsnŭjuť vidpovidni deržavni administraciji.

11. Častyna perša statti 99 cijeji Konstytuciji vvodytsä v diju pislä vvedennä nacionalnoji ġrošovoji odyncy - ġryvni.

12. Verkhovnyj Sud Ukrainy i Vyščyj arbitražnyj sud Ukrainy zdijsnŭjuť svoji povnovažennä vidpovidno do čynnoġo zakonodavstva Ukrainy do sformuvannä systemy sudiv zaġalnoji jursydykciji v Ukraini vidpovidno do statti 125 cijeji Konstytuciji, ale ne dovše niž pjat rokiv.

Suddi vsikh sudiv v Ukraini, obrani čy pryznačeni do dnä nabuttä čynnosti cijeju Konstytucijeju, prodovžujuť zdijsnŭvaty svoji povnovažennä zġidno z čynnym zakonodavstvom do zakinčennä stroku, na jakyj vony obrani čy pryznačeni.

Suddi, povnovažennä jakykh zakinčylysä v deň nabuttä čynnosti cijeju Konstytucijeju, prodovžujuť zdijsnŭvaty svoji povnovažennä protäġom odnoġo roku.

13. Protäġom pjaty rokiv pislä nabuttä čynnosti cijeju Konstytucijeju zberigajetsä isnujučyj porädok areštu, trymannä pid vartoju i zatrymannä osib, pidozrŭvanykh u včynenni zločynu, a takož porädok provedennä oġlädu ta obšuku žytla abo inšoġo volodinnä osoby.

{Punkt 14 rozdilu XV vyključeno na pidstavi Zakonu № 2680-VIII vid 07.02.2019}

15. Čerġovi vybory do Verkhovnoji Rady Ukrainy pislä vidnovlennä položen Konstytuciji Ukrainy v redakciji vid 28 červnä 1996 roku za Rišennäm Konstytucijnoġo Sudu Ukrainy vid 30 veresnä 2010 roku № 20-rp/2010 u spravi

pro doderžannä procedury vnesennä zmin do Konstytuciji Ukrainy provodätsä v ostannü nedilü žovtnä 2012 roku.

{Rozdil XV dopovнено пунктом 15 згідно із Законом № 2952-VI від 01.02.2011}

16. Čerğovi vybory Prezydenta Ukrainy pislä vidnovlennä položen Konstytuciji Ukrainy v redakciji vid 28 červnâ 1996 roku za Rišennäm Konstytucijnogo Sudu Ukrainy vid 30 veresnâ 2010 roku № 20-rp/2010 u spravi pro doderžannä procedury vnesennä zmin do Konstytuciji Ukrainy provodätsä v ostannü nedilü bereznâ 2015 roku.

{Rozdil XV dopovнено пунктом 16 згідно із Законом № 2952-VI від 01.02.2011}

16-1. Z dnâ nabrannä čynnosti Zakonom Ukrainy "Pro vnesennä zmin do Konstytuciji Ukrainy (ščodo pravosuddä)":

1) do utvorennä Vyščoji rady pravosuddä jiji povnovažennä zdijsnûje Vyšča rada justycji. Vyšča rada pravosuddä utvorûjetsä šlăkhom reorganizaciji Vyščoji rady justycji. Do obrannä (pryznačennä) členiv Vyščoji rady pravosuddä cej orğan dije u skladi členiv Vyščoji rady justycji protăğom stroku jikh povnovažen, ale jaki ne možuť tryvaty dovše, niž do 30 kvitnâ 2019 roku. Obrannä (pryznačennä) členiv Vyščoji rady pravosuddä zdijsnûjetsä ne pizniše 30 kvitnâ 2019 roku;

2) povnovažennä suddiv, pryznačenykh na posadu strokom na pjať rokiv, prypynăjuťsâ iz zakinčennäm stroku, na jakyj jikh bulo pryznačeno. Taki suddi možuť buty pryznačeni na posadu suddi v porădku, vyznačenomuzakonom;

3) suddi, jaki obrani suddămy bezstrokovu, prodovžujuť zdijsnûvaty svoji povnovažennä do zvilnennä abo do prypynennä jikh povnovažen z pidstav, vyznačenykh Konstytucijeju Ukrainy;

4) vidpovidnišť zajmanij posadi suddi, jakoğo pryznačeno na posadu strokom na pjať rokiv abo obrano suddeju bezstrokovu do nabrannä čynnosti Zakonom Ukrainy "Pro vnesennä zmin do Konstytuciji Ukrainy (ščodo pravosuddä)", maje buty ocinena v porădku, vyznačenomuzakonom. Vyjavlennä za rezultatamy takogo ocinûvannä nevidpovidnosti suddi zajmanij posadi za kryterijamy kompetentnosti, profesijnoji etyky abo dobročesnosti čy vidmova suddi vid takogo ocinûvannä je pidstavuju dlä zvilnennä suddi z posady. Porădok ta vyčerpni pidstavy oskaržennä rišennä pro zvilnennä suddi za rezultatamy ocinûvannä vstanovlûjuťsâ zakonom;

5) u vypadkakh reorganizaciji čy likvidaciji okremykh sudiv, utvorenykh do nabrannä čynnosti Zakonom Ukrainy "Pro vnesennä zmin do Konstytuciji Ukrainy (ščodo pravosuddä)", suddi takykh sudiv majuť pravo podaty zajavu pro vidstavku abo zajavu pro učasť u konkursi na inšu posadu suddi v porădku, vyznačenomuzakonom. Osoblyvosti perevedennä suddi na posadu v inšomu sudi možuť buty vyznačeni zakonom;

6) do vprovadzennä novoġo administratyvno-terytorialnoġo ustroju Ukrajinu vidpovidno do zmin do Konstytuciji Ukrajinu šġodo decentralizaciji vlady, ale ne dovše niŹ do 31 ġrudnä 2017 roku, utvorennä, reorganizaciju ta likvidaciju sudiv zdijsnũje Prezydent Ukrajinu na pidstavi ta u porädku, šġo vyznaġeni zakonom;

7) uprodovŹ dvokh rokiv perevedennä suddi z odnoġo sudu do inšoġo zdijsnũje Prezydent Ukrajinu na pidstavi vidpovidnoġo podannä Vyšġoji rady pravosuddä;

8) suddi Konstytucijnogo Sudu Ukrajinu, pryznaġeni do nabrannä ġynnosti Zakonom Ukrajinu "Pro vnesennä zmin do Konstytuciji Ukrajinu (šġodo pravosuddä)", prodovŹujut zdijsnũvaty svoji povnovaŹennä do prypynennä povnovaŹeň abo zvilnennä v porädku, peredbaġenomu statteju 149-1 Konstytuciji Ukrajinu, bez prava pryznaġennä povtorno. PovnovaŹennä suddi Konstytucijnogo Sudu Ukrajinu, jakyj na deň nabrannä ġynnosti Zakonom Ukrajinu "Pro vnesennä zmin do Konstytuciji Ukrajinu (šġodo pravosuddä)" dosäġ šistdesäty pjaty rokiv, ale rišennä šġodo zvilnennä takogo suddi z posady ne ukhvaleno, prypynäjuťsä;

9) predstavnytvo vidpovidno do zakonu prokuraturuju ġromadän v sudakh u spravakh, provadzennä v jakykh bulo rozpoġato do nabrannä ġynnosti Zakonom Ukrajinu "Pro vnesennä zmin do Konstytuciji Ukrajinu (šġodo pravosuddä)", zdijsnũjestsä za pravylamy, jaki dijaly do nabrannä nym ġynnosti, - do ukhvalennä u vidpovidnykh spravakh ostatoġnykh sudovykh rišeň, jaki ne pidläġajut oskarŹennũ;

10) Ģeneralnyj prokuror Ukrajinu, pryznaġenyj na posadu do nabrannä ġynnosti Zakonom Ukrajinu "Pro vnesennä zmin do Konstytuciji Ukrajinu (šġodo pravosuddä)", zdijsnũje povnovaŹennä Ģeneralnoġo prokurora do zvilnennä v ustanovlenomu porädku, ale ne dovše stroku, na jakyj joġo bulo pryznaġeno, ta ne moŹe obijmaty posadu dva stroky pospil;

11) predstavnytvo vidpovidno do punktu 3 ġästyny peršoji statti 131-1 ta statti 131-2 cijej Konstytuciji vyklũġno prokuroramy abo advokatamy u Verkhovnomu Sudi ta sudakh kasacijnoji instanciji zdijsnũjestsä z 1 siġnä 2017 roku; u sudakh apeläcijnoji instanciji - z 1 siġnä 2018 roku; u sudakh peršoji instanciji - z 1 siġnä 2019 roku.

Predstavnytvo orġaniv derŹavnoji vlady ta orġaniv miscevoġo samovräduvannä v sudakh vyklũġno prokuroramy abo advokatamy zdijsnũjestsä z 1 siġnä 2020 roku.

Predstavnytvo v sudi u provadzennäkh, rozpoġatykh do nabrannä ġynnosti Zakonom Ukrajinu "Pro vnesennä zmin do Konstytuciji Ukrajinu (šġodo pravosuddä)", zdijsnũjestsä za pravylamy, jaki dijaly do nabrannä nym ġynnosti, - do ukhvalennä u vidpovidnykh spravakh ostatoġnykh sudovykh rišeň, jaki ne pidläġajut oskarŹennũ.

{Rozdil XV dopovнено пунктом 16-1 зġidno iz Zakonom № 1401-VIII vid 02.06.2016}

Konstytucija Ukrainy pryjnata na pjatij sesiji Verkhovnoji Rady Ukrainy 28 červnâ 1996 roku